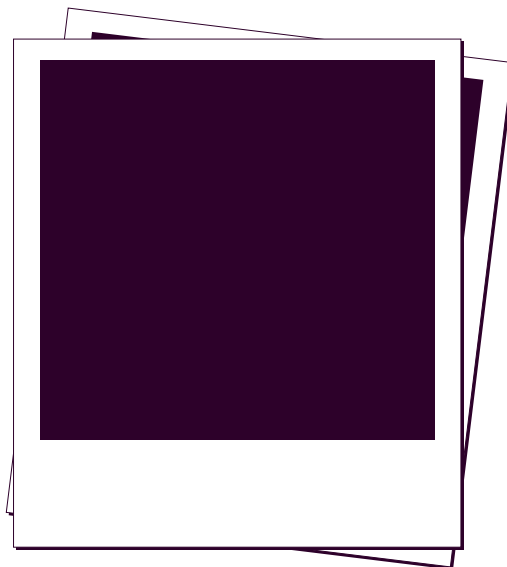

Memoria 2018

A Fondo cos ODS

Memoria 2018

Fotografías de portada: Fondo Galego

Edita: Secretaría do Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade (IGADI)

Sede do Fondo Galego: FEGAMP- Área Central
Rúa Varsovia, 4C – 6ª
15703 Santiago de Compostela
Tfno.: 981-555-999
Fax: 981-565-203

Secretaría do Fondo Galego: Instituto Galego de Análise e Documentación Internacional (IGADI)
Centro Cívico Sur, Rúa Luís Braille, 40 - 36003 Pontevedra
Tfno: 986 84 34 36 / 698 144 536
info@igadi.org

Tiraxe: 350

Impresión: Tórculo Comunicación Gráfica, S.A
Deseño gráfico: PositiBos.gal
Depósito legal: Vg. 276-2014

ÍNDICE

0	PRESENTACIÓN	5
1	TECIDO E VIDA ASOCIATIVA	7
2	RELACIÓNS INSTITUCIONAIS	13
3	PROXECTOS	17
4	SENSIBILIZACIÓN	33
5	COMUNICACIÓN	45
6	INFORME ECONÓMICO	47
7	AXENDA 2018	51

Tras a aprobación da Axenda 2030 da ONU e dos Obxectivos do Desenvolvemento Sostible en setembro de 2015, ábrese un novo reto para os gobernos estatais e subestatais, movementos e organizacións da sociedade civil e a empresa privada.

Os 17 Obxectivos, coas súas 169 metas, veñen a dar continuidade aos antigos Obxectivos do Desenvolvemento do Milenio, se ben os agora vixentes conteñen a axenda global máis ambiciosa aprobada pola comunidade internacional para mobilizar a acción colectiva en torno a fins comúns.

Por primeira vez prescínlese da idea clásica das relacións internacionais como relacións entre Estados, e somos chamados directamente á acción os gobernos locais, o sector privado e os movementos e organizacións sociais. E máis concretamente, os ODS sinalan aos gobernos locais como entidades clave para garantir a consecución das metas, o que alberga unha grande responsabilidade pola nosa parte.

Ser a administración pública máis próxima á cidadanía enmárcanos como un espazo idóneo para fomentar a participación cidadá, fortalecer o tecido social, crear sentido de comunidade e traballar para construír municipios sostibles e resilientes, tendo como máxima a actuación local con visión global.

Desde o Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade, ao que pertencen actualmente 100 administracións locais, temos dado algúns pasos para propiciar o coñecemento e implantación dos 17 Obxectivos por parte de todas as administracións locais de Galicia, así como actividades de sensibilización dirixidas á cidadanía.

É un feito que o noso país conta xa con puntos de partida sólidos para o lanzamento de políticas públicas municipais en liña cos ODS, e o exercicio de identificalos sería dunha enorme utilidade e apropiación dos ODS por parte das administracións locais. Falo aquí da tan mencionada localización dos ODS, o primeiro paso para establecer unha estra-

tegia de integración dos ODS nas políticas públicas municipais. A localización dos ODS nos municipios galegos, ou sexa, saber que cousas estamos a facer ben na liña dos ODS, sería unha fonte de motivación para o municipalismo coa Axenda 2030.

Porén, a novidosa arquitectura dos ODS obrigan, se queremos conseguir as metas marcadas, a que todas as administracións públicas e sociedade civil rememos na mesma dirección, o que implica a obrigada coordinación de políticas públicas e a promover a participación da cidadanía nas mesmas.

O mundo que queremos, depende en parte, de cada unha de nós!

Juan González

Presidente do Fondo Galego de
Cooperación e Solidariedade

1

TECIDO E VIDA ASOCIATIVA

O Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade pechou o ano 2018 cun centenar de entidades socias, doce máis que ao inicio do presente mandato. Porén, o Fondo Galego segue a sumar apoios neste 2018 como unha ferramenta sólida e eficiente para a participación e coordinación desde o ámbito local en materia de cooperación ao desenvolvemento.

Así, media ducia de novos concellos viñeron adherirse á nosa rede no ano 2018, ata chegar a un total de 100 entidades

socias ao rematar o ano, seis máis ca no 2017: Guitiriz, As Neves, Cariño, Muros, Viana do Bolo e Bueu. Non se rexistrou ningunha baixa nesta anualidade.

Facemos agora un repaso polo funcionamento dos distintos órganos formais e informais da asociación:

ASEMBLEA XERAL

A Asemblea é o órgano colectivo e soberano do Fondo Galego, onde partici-

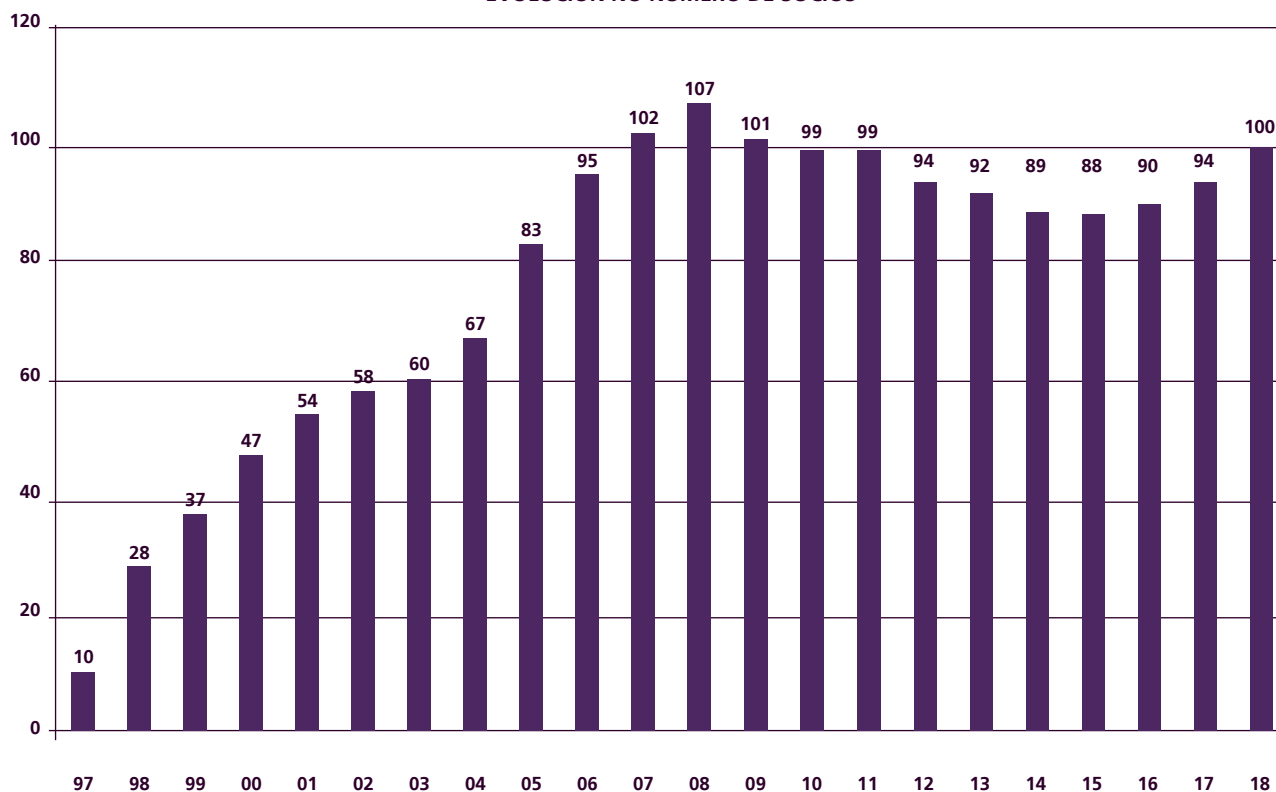
pan todas as entidades socias por medio das persoas que exercen a representación política das súas administracións locais. No 2018 reuniuse nunha ocasión de maneira ordinaria.

Na Asemblea Xeral do 21 de marzo de 2018, celebrada en Santiago de Compostela, nas instalacións da Fegamp, aprobouse o balance contable correspondente ao ano 2017, así coma o plan de actividades e orzamento para o ano 2018 e ratificáronse as altas dos Concellos de Guitiriz e As Neves.

Na Asemblea Xeral de 2018 aprobouse a planificación e o orzamento para o ano en curso.

EVOLUCIÓN NO NÚMERO DE SOCIOS

Fonte: elaboración propia a partir de documentación obrante na Secretaría Técnica.

COMISIÓN EXECUTIVA

A Comisión Executiva é o órgano de goberno do Fondo Galego. É un órgano plural que reflicte a filosofía de consenso coa que naceu a entidade. Durante o

2018 reuniuse en 7 ocasións, a excepción dos meses de xaneiro, xuño, agosto, outubro e decembro.

A composición da CE sempre foi plural, como tamén continúa a selo neste

mandato. Fan parte dela os concellos de Nigrán, Redondela, Pontevedra, Oleiros, A Coruña, Cartelle, Monforte de Lemos, a Deputación da Coruña e o Instituto Galego de Análise e Documentación Internacional (Igadi), *think tank* promotor da asociación durante os anos 90.

A Comisión Executiva saída das eleccións locais de maio de 2015 segue a darlle forma ás Liñas Estratéxicas 2016-2019, aprobadas na Asemblea Xeral do 17 de marzo de 2016.

REDE MUNICIPALISTA SOLIDARIA

As xuntanzas da RMS están orientadas á participación do persoal técnico vinculado ao Fondo Galego en cada administración socia, mais tamén é unha oca-

Algunhas das xuntanzas da Comisión Executiva tiveron lugar na sede da Secretaría Técnica en Pontevedra.

Cargo	Entidade	Provincia	Representante
Presidencia	Nigrán	Pontevedra	Juan González
Vicepresidencia	Redondela	Pontevedra	Teresa París
Secretaría	IGADI	-	Andrea M. García Corzo
Tesourería	Pontevedra	Pontevedra	Anxos Riveiro
Vogalía	A Coruña	A Coruña	Rocío Fraga
Vogalía	Cartelle	Ourense	Daniel Fernández Carril
Vogalía	Monforte de Lemos	Lugo	Gloria Prada
Vogalía	Deputación da Coruña	-	Goretti Sanmartín Rei
Vogalía	Oleiros	A Coruña	Marga Figueroa Vázquez

Cadro de integrantes da Comisión Executiva

sión perfecta para que as e os representantes políticos das mesmas coñezan de primeira man todas as actividades que desenvolvemos. As RMS posúen un sentido estratéxico para o Fondo Galego, especialmente no cometido de ampliar os mecanismos de contacto directos coas entidades socias, así como de servir de ferramenta que permita unha maior fluidez na comunicación e difusión das actividades e proxectos que impulsa o Fondo Galego.

No 2018 tiveron lugar xuntanzas presenciais desta Rede no primeiro semestre, concretamente os días 30 e 31 de xaneiro e 1 e 2 de febreiro no Concello de Ourense e as Deputacións de Lugo, A Coruña e Pontevedra.

As xuntanzas da RMS deron comezo no Concello de Ourense, coa participación de dúas entidades non socias.

O encontro na Deputación da Coruña reuniu a persoal político e técnico de dezaseis entidades socias.

Asistiron un total de 16 entidades socias da provincia da Coruña, 6 da provincia de Lugo, 5 da provincia de Ourense e 12 da provincia de Pontevedra, sumando un total de 39 entidades. Así mesmo, cómpre destacar a participación dun concello non socio da provincia de Lugo e dous da provincia de Ourense, polo que, en total, 42 administracións locais acudiron a estes encontros. É de salientar que, no momento das xuntanzas, o número de entidades socias do Fondo Galego ascendía a 95. Polo tanto, a participación correspóndese co 41%, superior a calquera das reunións da RMS do ano 2017.

A convocatoria foi realizada desde a Secretaría Técnica a través do correo electrónico. Tamén se lles remitiu a todos os concellos e deputacións do país a través da Fegamp co obxectivo de promover o achegamento daquelas entidades que poidan estar interesadas en coñecer o traballo que desenvolve o Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade.

As reunións da RMS de 2018 marcaron un récord de asistencia. Na Deputación de Pontevedra a sesión resultou moi participativa.

a presentación do Plan de actividades 2018 e a presentación das fotografías de Adrián Irago en Mozambique, como gañador do concurso Imaxes con Fondo.

PLAN DE CAPTACIÓN DE SOCIOS "CAMIÑO DOS 100"

Seguindo a iniciativa impulsada en 2016, o Plan de captación de socios vén reforzar a nosa rede asociativa e informar a un maior número de concellos galegos sobre as actividades e obxectivos do Fondo Galego, facilitando e democratizando a participación de todos os concellos, independentemente do seu tamaño, nesta política pública mancomunada de cooperación ao desenvolvemento. En 2018, o obxectivo marcado foi o de chegar ás 100 administracións locais socias, a fin de ir recuperando progresivamente o número de

integrantes

que se perdera nos anos máis severos da crise económica e social e que afectou especialmente ás entidades locais. Para conseguilo, foron realizadas as seguintes actividades:

- Xuntanzas presenciais con representantes de diferentes concellos. A Secretaría Técnica reuniuse con representantes dos concellos de Bueu, Cee, O Grove, Mazaricos, Mondariz, Negreira, Ordes, Oroso, Salceda de Caselas, Tui e Vilalba.
- Alianza coa Fegamp para trasladar o convite de adhesión e información sobre o Fondo Galego a todos os municipios e deputacións do país.
- Dar a benvida ás novas entidades socias cunha representación de 'Antía, Wamba e o regato pequeno'. As seis administracións locais que aprobaron a súa adhesión ao Fondo Galego en 2018 foron recibidas coa concesión dunha representación de contos solidarios da man da compañía A Tropa de Trapo. Estes concellos foron Guitiriz, As Neves, Cariño, Muros, Viana do Bolo e Bueu.

O Concello de Bueu aprobou en decembro a adhesión ao Fondo Galego, converténdose no socio número 100.

Se ben é certo que fomos quen de cumprir o obxectivo marcado, queda por diante un novo esforzo para chegar aos datos de 2007, onde o Fondo Galego acadou o máximo histórico en entidades socias, pechando o ano cun total de 107.

PARTICIPACIÓN NO ESTUDO SOBRE O ESTADO DA COOPERACIÓN MUNICIPALISTA EN GALICIA

O Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade xunto coa Coordinadora Galega de ONGD impulsaron no terceiro cuadrimestre do exercicio un estudo sobre o estado da nosa cooperación municipalista. O estudo resulta fundamental para coñecer a evolución nos últimos anos, as principais tendencias e cales serán os obxectivos a traballar no futuro inmediato para procurar o seu fortalecemento e consolidación. Para iso, levaranse a cabo enquisas e entrevistas aos

concellos e deputacións galegas, así coma a outros actores relevantes para coñecer as principais demandas e desafíos que afronta a cooperación municipalista. Contaremos cos resultados de dita análise no primeiro trimestre do 2019, cando se dea por finalizado. O estudo pretende configurarse como unha ferramenta de traballo que marque os principais

obxectivos e pasos a dar para conseguir unha cooperación municipalista galega con marca propia e comprometida.

Esta actividade reverte na coordinación e establecemento de sinerxias entre actores do sistema galego de cooperación, tal e como se remarca no actual Plan Director da Cooperación Galega.

FORMACIÓN SOBRE A XESTIÓN DA POLÍTICA PÚBLICA MUNICIPAL DE COOPERACIÓN AO DESENVOLVEMENTO

Inspirar aos municipios para que contribúan a acadar os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible fixados pola ONU foi a finalidade das Xornadas 'A localización dos ODS e as políticas públicas municipais de cooperación ao desenvolvemento' que o Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade organizou o 31 de maio na Cidade da Cultura (Santiago de Compostela), a partir das 9 ho-

A Coordinadora de ONGD e o Fondo Galego acordaron os obxectivos do estudo sobre a cooperación municipalista.

ras. O seminario contou con destacados nomes expertos neste eido e con interesantes exemplos pioneiros en Europa.

Os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible son 17 metas que os líderes e lideresas mundiais adoptaron a finais de 2015 para erradicar a pobreza, protexer o planeta e asegurar a prosperidade para todas as persoas no horizonte de 2030. Os ODS abranguen temas coma o xénero, a saúde, a educación, o medio ambiente ou a paz, e inclúen indicadores que entroncan coas competencias locais. Deste xeito, os gobernos municipais poden tomar medidas para o seu cumprimento interno, aliñando as súas políticas coa nova axenda do desenvolvemento, e tamén poden contribuír á súa consecución nos lugares máis desfavorecidos a través da cooperación internacional e da participación en redes coma o Fondo Galego.

A asociación de concellos e deputacións organizou por segundo ano consecutivo unha xornada para concienciar sobre o papel chave que estas administracións teñen na consecución dos ODS e dar a coñecer os avances que se están producindo no ámbito europeo. Deste xeito, tras a presentación a cargo de representantes políticos do eido local, provincial e autonómico, o encontro abriuse co relatorio 'Os ODS e a importancia da súa implementación nos municipios', a cargo de Ines Sánchez de Madariaga, asesora da Red Española para el Desarrollo Sostenible e experta internacional en materia de xénero no urbanismo ou a innovación.

Seguiulle unha mesa redonda sobre 'Boas prácticas na localización dos ODS: experiencias desde os gobernos locais'

que contou con exemplos chegados da rexión alemá de Renania do Norte/ Westfalia e do concello holandés de Rheden, así como da Rede Intermunicipal de Cooperação para o Desenvolvemento de Portugal e do Fondo Andalúz de Municipios para la Solidaridad Internacional.

Durante o seminario organizáronse ademais dous obradoiros paralelos: un sobre a xestión de actividades de

educación para a cidadanía global desde os concellos e deputacións e outro arredor das convocatorias municipais de subvencións a proxectos de cooperación para o desenvolvemento. Estes workshops contaron coa participación da Coordinadora Galega de ONGD e de persoas expertas nas distintas materias.

O evento, que contou co apoio da Dirección Xeral de Relacións Exteriores e coa UE, puido seguirse a través de twitter co hashtag #AFondoCosODS.

Inspirar a implementación dos ODS nos municipios galegos era o obxectivo das xornadas celebradas en Compostela.

As xornadas sobre a localización dos ODS pecháronse con dous produtivos obradoiros.

2

RELACIÓNS
INSTITUCIONAIS

O Fondo Galego, axencia municipal da cooperación galega, que procura, desde o local, incidir na defensa e consecución dos Dereitos Humanos, coloca a solidariedade internacional por riba dos localismos e partidismos.

O Fondo Galego é expresión dun compromiso municipalista, que nace do convencemento de que o desenvolvemento humano sustentable brota no local. Un compromiso que, nacendo galego, foi quen de proxectar o seu modelo no contexto comunitario.

Desde a fidelidade ao proxecto do Fondo, desenvolvemos intensas relacións institucionais durante o 2018.

XUNTA DE GALICIA

O Fondo Galego e a Xunta de Galicia, a través da Dirección Xeral de Relacións Exteriores e coa UE, asinaron no 2018 o convenio de sensibilización anual, por medio do cal o Fondo Galego cofinancia o seu plan de actividades de sensibilización en Galicia desde o ano 2000. O convenio do ano 2018 levou por título “A Fondo cos ODS” e tivo un importe de 40.000€.

Así mesmo, durante o 2018 a Comisión Executiva do Fondo Galego mantivo unha reunión co director xeral de Relacións Exteriores e coa UE, Jesús Gamallo, así coma coa subdirectora xeral de

Cooperación, Pilar Romero. Tivo lugar o 13 de marzo e serviu para poñer en común a planificación de actividades do Fondo Galego para esta anualidade así como concretar a natureza do convenio a asinar entre as partes.

Por outra banda, o Fondo Galego participou activamente na definición e elaboración do IV Plan Director da Cooperación Galega. O 4 de abril, reuníase o Consello Galego de Cooperación ao Desenvolvemento (Congacode), que agrupa aos axentes do sector, para someter a aprobación dito documento. O Fondo Galego votou a favor do novo Plan Director, amosando no entanto as súas reticencias a respecto do que considera falta de compromiso orzamentario e inxerencia da Xunta de Galicia na autonomía local. No entanto, o texto recolle outras alegacións formuladas pola asociación de concellos e deputacións.

O IV Plan Director da Cooperación Galega enriqueceuse con suxestións realizadas polo Fondo Galego, como a de aproveitar as nosas vantaxes comparativas potenciando a colaboración con países lusófonos –aínda que non todos-, a de reforzar o traballo conxunto dentro da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal ou a de incorporar a formación en

O Fondo Galego avalou o novo Plan Director de Cooperación autonómico, pero con reservas.

cooperación internacional aos programas da Escola Galega de Administración Pública. Ademais, facilitarase o asesoramento técnico por parte de funcionariado autonómico a parceiros do Fondo Galego en países empobrecidos, ao tempo que os centros formativos da Xunta se porían a disposición para o fortalecemento institucional de municipios do Sur. A planificación 2018-2021 aposta ademais polo aliñamento cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) fixados por Nacións Unidas e pola xeración de sinerxías entre os distintos actores.

Ademais, o Fondo Galego participou en 2016 no proceso para elaborar a Estratexia Galega de Educación para o Desenvolvemento, do que resultou un informe con propostas que, en boa medida, foron incorporadas no IV Plan Director da Cooperación Galega. O 27 de novembro de 2018 constituíuse un Grupo de Traballo de ED e Cidadanía Global, con representantes da Xunta de Galicia, da Coordinadora Galega de ONGD, das universidades e do Fondo Galego.

Nesta primeira xuntanza, celebrada na Dirección Xeral de Relacións Exterio-

res e coa UE, abordouse a convocatoria autonómica de subvencións para proxectos de ED e outras actuacións neste eido a incorporar no Plan Anual 2019. Entre estas últimas, acordouse incorporar unha avaliación das intervencións máis destacadas financiadas pola DXRREEeUE nos últimos anos, que sirva de base para coñecer as debilidades e fortalezas da ED en Galicia, como punto de partida para o despregamento da Estratexia. Do mesmo xeito, incorporárase no Plan de Formación da EGAP un curso sobre cooperación para o desenvolvemento dirixido a persoal das administracións públicas.

FEGAMP

Durante o ano 2018 a relación de colaboración entre o Fondo Galego e a Federación Galega de Municipios e Provincias continúa a ser moi próxima. Todas as Asembleas Xerais e a meirande parte das reunións da Comisión Executiva celébranse nos edificios administrativos da Fegamp e persoal da entidade recibiu tamén á técnica da Asociación Nacional de Municipios de Mozambique, Elsa

Dimande, que participou no programa Vacacións con Traballo en Galicia.

Actualmente, e desde hai catro anos, o Fondo conta cunha páxina propia na revista trimestral da Fegamp, 'Concellos Galegos'.

CONFEDERACIÓN DE FONDOS

A Confederación de Fondos de Cooperación e Solidariedade engloba a nove fondos de cooperación autonómicos de base local, que representan a máis de 1.000 administracións locais que asumen a pertinencia do compromiso solidario coa cooperación internacional e os Dereitos Humanos. O Fondo Galego ostenta o cargo de Presidencia e de Secretaría desde o ano 2017, a Vicepresidencia no Fons Valencià e a Tesourería no Fons Pitiús. O Euskal Fundoa, o Fondo Extremeño, o Fons Mallorquí, o Fons Menorquí, o Fondo Andaluz e o Fons Catalá ocupan as vogalías da asociación municipalista.

Durante o 2018, a Confederación mantivo unha vida orgánica activa, que se demostra coa realización de reunións mensuais co persoal de coordinación dos diferentes Fondos para organizar as actividades programadas. Entre elas, destacan a realización de dúas formacións, a primeira delas en Valencia, no mes de abril, sobre comunicación e creatividade en campañas de sensibilización, e a segunda en Eivissa, no mes de outubro, sobre a xestión económica e financeira dos fondos de cooperación. Asemade, tivo lugar a contratación dunha persoa a media xornada, que realiza as súas funcións desde a oficina da Secretaría Técnica do Fondo Galego, en Pontevedra, actual sede da Confederación de Fondos, e a elaboración da páxina web. Así mesmo, no mes de novembro tiña lugar unha reunión técnica na FEMP, co obxectivo de establecer espazos de colaboración e coordinación entre ambas entidades.

No 2018 a Confederación de Fondos

A técnica da ANAMM Elsa Dimande intercambiou experiencias con persoal da Fegamp, como entidade homóloga.

O presidente e a vicepresidenta do Fondo Galego participaron en Valencia na asemblea da Confederación.

convocou dúas asembleas xerais, unha de xeito ordinario, para aprobar o plan de actividades e orzamento da anualidade mais a memoria e balance económico do 2017, e outra de xeito extraordinario, na que se aprobaron modificacións aos estatutos da asociación.

Cómpre destacar que foron retomadas as relacións institucionais coa FEMP, nunha reunión celebrada o 19 de novembro, na que se recoñeceu por ambas partes a necesidade dunha maior colaboración e coordinación para reivindicar o papel da cooperación municipalista.

COORDINADORA GALEGA DE ONGD

No ano 2018, as relacións entre o Fondo Galego e a Coordinadora Galega de ONGD foron fluídas e encamiñadas á estreita colaboración entre ambas entidades co obxecto de fortalecer e defender a cooperación ao desenvolvemento realizada desde Galicia.

O día 4 de outubro, o presidente do Fondo Galego, Juan González, e a secretaria, Andrea M. García, participaron na xornada 'Os Obxectivos de Desenvol-

vemento Sostible en Galicia: o papel da sociedade civil organizada', organizada por dita entidade.

PRESIDENCIA DA ILLA DO PRÍNCIPE

O día 2 de abril tivo lugar no Castelo de Santa Cruz, en Oleiros, unha xuntanza co presidente do Goberno Autónomo da Illa do Príncipe, José Cardoso, xunto con Antonio Abreu, director e asesor científico da Reserva da Biosfera "Illa do Príncipe".

A xuntanza, convocada polo Centro de Investigación Universitaria e Divulgación Ambiental de Galicia (CEIDA), reuniu a persoas expertas en cuestións ambientais, concretamente na temática dos residuos e a representantes do sector galego de cooperación, para falar de liñas de cooperación e fontes de financiamento para proxectos de temática ambiental no país insular.

UNIVERSIDADE DE VIGO

O Fondo Galego acolleu durante o 2018 a unha alumna e un alumno en prácticas

Persoal técnico do Fondo Galego asistiu en Eivissa a unha xornada formativa da Confederación.

Grao en Comunicación Audiovisual, froito da colaboración entre a nosa asociación municipalista e a Universidade de Vigo. As prácticas enmárcanse no Plan de prácticas profesionais do curso 2017-2018.

O alumnado realizou as prácticas entre o 1 de febreiro e o 30 de maio por un total de 120 horas cada un. As tarefas a desenvolver foron: ordenar o arquivo gráfico da entidade, elaboración de pequenos vídeos sobre os proxectos de cooperación máis destacados e cobertura fotográfica dalgúns eventos ou actividades

COLABORACIÓNS

- Persoal técnico do Fondo Galego participou nas xornadas organizadas o 9 de xuño no Ágora na Coruña pola Federación Internacional de Asociacións e Institucións Bibliotecarias -canda as súas divisións estatal (Fesabid) e autonómica (Bamag Galicia)-, baixo o epígrafe '**As bibliotecas como aliadas na consecución dos ODS**'. A finalidade

Juan González abordou o papel das entidades locais na Axenda 2030 durante as xornadas impulsadas pola CGONGD.

A concelleira coruñesa Rocio Fraga participou nas xornadas de reflexión sobre o papel das bibliotecas na Axenda 2030.

era incrementar a capacidade das bibliotecas públicas e das asociacións profesionais para afrontar os desafíos da Axenda 2030 e colaborar na sensibilización ao respecto. O encontro puxo de relevo non só que nestes espazos xa se están a realizar actividades vinculadas aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible, senón tamén que hai unha morea de ideas por levar á práctica. Implicar ás e aos responsables políticos e avanzar no traballo conxunto son algúns dos retos por diante.

- O programa Vacacións con Traballo tende pontes para novas fórmulas de cooperación técnica entre municipios do Norte e do Sur. Así o demostra o feito de que o técnico municipal de deportes de Ames, Alberto Viaño, pasara a segunda quincena de novembro na Cámara Municipal do **Tarrafal colaborando na posta en marcha dunhas escolas deportivas** con carácter social e con perspectiva de xénero. A irmandade xurdiu tras o voluntariado que a técnica municipal de

A secretaria do Fondo Galego participou na presentación do convenio de colaboración entre Ames e Tarrafal.

Turismo, Sonia Moure, realizara en 2016 no país lusófono da man do Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade. Ademais, o concelleiro de Turismo, Cultura e Deporte da vila caboverdiana, David Soares, visitara o 18 de xuño a Secretaría Técnica do Fondo Galego e o Concello de Ames para explorar distintas vías de colaboración co municipalismo galego.

- Un ano máis, o Fondo Galego volveu formar parte do **xurado do Premio Solidario Concello de Ferrol**, desta volta con Iria Couce, concelleira en Moeche, como

representante. O 13 de decembro tivo lugar a xuntanza de valoración dos 18 proxectos presentados por 17 entidades, mentres que o día 20 se produciu o acto de entrega do premio, que recoñece as iniciativas desenvolvidas no eido da solidariedade, a cooperación e o voluntariado a nivel local. A Asociación de Persoas Xordas de Ferrol foi a galardoada nesta XI edición, concretamente polo programa socioeducativo e inclusivo 'Signa con nós', ao que se destinarán os 5.000 euros do galardón, co fin de promover a lingua de signos entre os centros escolares e entidades sociais.

3

PROXECTOS

PANORÁMICA 2018

COOPERACIÓN DIRECTA

- ▣ Fundação Encontro (Mozambique)
- ▣ Municipio de Nhamayábue (Mozambique)

COOPERACIÓN INDIRECTA

- ▣ Mellora do acceso ao dereito á auga e das prácticas de hixiene adecuadas de 1.824 habitantes da localidade de Carantaba (Guinea-Bissau)
- ▣ Fortalecemento das capacidade técnicas para a xestión pública de calidade en proxectos de abastecemento de auga a comunidades rurais nos 7 municipios da Mancomunidad Nasmar (Honduras)
- ▣ Polo dereito a unha educación afectiva e sexual saudable para crianzas, adolescentes e mocidade do municipio de Chinautla (Guatemala)

AXUDA DE EMERXENCIA

- ▣ Axuda de emerxencia a familias afectadas polo terremoto en Guatemala
- ▣ Axuda de emerxencia para un centro de acollida de menores en Mozambique

MISIÓN TÉCNICA - POLÍTICA AOS PROXECTOS IMPULSADOS EN MOZAMBIQUE

PANORÁMICA 2017

A Fundação Encontro traballa coa mocidade na prevención de adiccións, doenzas e embarazos precoces a través do deporte, entre outras actividades.

O ano 2018 tamén foi apaixonante en materia de proxectos de cooperación ao desenvolvemento. Non só se deu continuidade aos proxectos de cooperación en Mozambique, senón que tamén se fixo unha visita política-técnica a terreo para observar os resultados destas accións e para afianzar os lazos de unión coa Asociación Nacional de Municipios de Mozambique. Así mesmo, ao longo do 2018 tivo lugar a execución dos proxectos apoiados na convocatoria de axudas de 2017, para ONGD con sede ou delegación en Galicia, e se impulsaron dous proxectos de emerxencia.

Así mesmo, o 2018 resultou clave para o Fondo Galego ao configurarse como a entidade capaz de asesorar aos municipios e deputacións en materia de cooperación ao desenvolvemento, e non só iso, senón tamén como entidade referente en dar apoio á xestión das políticas públicas municipais no eido da cooperación e a sensibilización.

Porén, en 2018 continuamos traballando nos obxectivos de mellorar na calidade e impacto das accións de cooperación ao desenvolvemento e de incrementar o coñecemento e maior implicación das entidades socias nos proxectos que apoiamos.

Executáronse un total de 192.868 euros para financiamento de proxectos e accións de cooperación ao desenvolvemento, grazas ás reservas económicas coas que contaba a asociación.

O proxecto co municipio de Nhamayabue desenvóvese na aldea de Mutarara Velha, onde a guerra civil arruinou o sistema de subministro. FOTO: Adrián Irago.

COOPERACIÓN DIRECTA

PROMOCIÓN DA SAÚDE A TRAVÉS DO DEPORTE NO MEDIO RURAL DOS DISTRITOS DE BOANE E NAAMACHA (MOZAMBIQUE)

LOCALIZACIÓN	Provincia de Maputo, Distritos de Boane e Naamacha (Mozambique)
DURACIÓN	24 meses
PERSOAS BENEFICIARIAS	468
PARCEIRO LOCAL	Fundação Encontro
CUSTO TOTAL DO PROXECTO	51.524€
ACHEGA DO FONDO GALEGO	40.000€
ACHEGA DO PARCEIRO LOCAL	11.524€
OBXECTIVO XERAL	Reducir a vulnerabilidade e factores de risco en nenos, nenas e mocidade a través da promoción de hábitos de vida saudables no sur de Mozambique.
OBXECTIVO ESPECÍFICO	Proporcionar estruturas nas comunidades para o desenvolvemento de hábitos de vida saudables en nenos, nenas e mocidade.
RESULTADOS AGARDADOS	- Competencias locais creadas para promover alternativas de lecer nas comunidades. - Nenos, nenas e mocidade adhírense á práctica deportiva. - Formados equipos nas comunidades para a promoción de hábitos de vida saudables. - Infancia e mocidade sensibilizadas sobre o impacto dos factores de risco nas súas vidas.

As mozas e mozos asisten tanto aos adestramentos como ás actividades de sensibilización.

RESUMO

A Fundação Encontro, organización mozambicana sen fins lucrativos e de utilidade pública, xorde a partir da experiencia do Programa de Desenvolvemento Rural Integral, realizado durante 20 anos polo equipo da Casa do Gaiato de Maputo (Mozambique), nas comunidades dos distritos de Boane (Massaca e Mahanhane) e Namaacha (Mahelane, Changanane, Ndividuane).

Reducir os factores de risco que poden levar á

xente nova a contraer adicións, doen-

zas ou embarazos precoces é o obxectivo do proxecto no que o Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade colabora con esta entidade, co deporte como ferramenta para conseguilo.

A través deste proxecto de cooperación internacional, ofrécense alternativas de lecer a nenas e nenos e mais á mocidade, creando equipos de fútbol e atletismo nos que se incentiva a participación e liderado das rapazas, favorecendo así a equidade de xénero. Ao tempo, fórmase en educación para a saúde a un grupo de activistas que promoverán hábitos de vida saudables, co fin de diminuír a vulnerabilidade fronte o consumo de drogas e alcol, enfermidades cardiovasculares, sida, abandono familiar, desemprego, baixa autoestima, etc.

Para poñer en práctica a proposta, comezouse divulgándoa e identificando as persoas que coordinadoras das actividades nas seis comunidades dos distritos de Boane e Namaacha onde se implementan, no sur de Mozambique. Formouse tamén a 30 monitoras e monitores deportivos de entre 16 e 21 anos, mentres que as e os integrantes dos equipos teñen entre 7 e 15 anos, o que suma un total de 468 beneficiarias e beneficiarios directos das actividades. O traballo realizouse en coordinación coas autoridades locais e implicando á veciñanza, de xeito que indirectamente chegou a preto de 17.500 persoas.

O exercicio físico considérase así unha ferramenta para mellorar a saúde, pero tamén para fomentar o crecemento persoal, as relacións sociais e o empoderamento das mulleres. Cada aldea conta cun equipo, que compite en campionatos cuatrimestrais. Ademais, cada dous meses, organízanse sesións de reflexión en grupo sobre diferentes temas de sensibilización e educación en valores, alén de implementar accións informativas e educativas sobre o terreo que poden tomar forma de visitas domiciliarias, palestras, teatro, etc.

O proxecto coa Fundación Encontro inclúe competicións periódicas de fútbol e de atletismo.

CONSTRUCCIÓN DE DOUS SISTEMAS DE ABASTECIMENTO DE AUGA NO BARRIO DE MUTARARA VELHA, MUNICIPIO DE NHAMAYABUE (MOZAMBIQUE)

LOCALIZACIÓN	Barrio de Mutarara Velha, no municipio de Nhamayabue (Mozambique)
DURACIÓN	6 meses
PERSOAS BENEFICIARIAS	3.042
PARCEIRO LOCAL	Municipio de Nhamayábue
CUSTO TOTAL DO PROXECTO	25.399,71€
ACHEGA DO FONDO GALEGO	23.899,71€
ACHEGA DO PARCEIRO LOCAL	1.500€
OUTRAS CONTRIBUCIÓNIS LOCAIS	1.500€
OBXECTIVO XERAL	Mellorada a calidade de vidas das e dos habitantes do municipio de Nhamayabue.
OBXECTIVO ESPECÍFICO	Contribuír co cumprimento do Dereito Humano á auga no municipio de Nhamayabue.
RESULTADOS AGARDADOS	■ Mellorado o acceso á auga potable para os muncípes do barrio de Mutarara Vella. ■ Mellorada a xestión da auga no barrio de Mutarara Vella.

Os novos sistemas de abastecemento reducen a incidencia de doenzas como a diarrea.

RESUMO

Achegarse ao río para recoller auga constitúe unha práctica de risco para as comunidades que viven á beira do Zambeze, en Mozambique, xa que se expoñen aos ataques de animais salvaxes, como hipopótamos e crocodilos, que están a causar mortes e graves feridas sobre todo ás mulleres, habitualmente encargadas de encher os bidóns e lavar a roupa. Así acontecía no barrio de Mutarara Velha, no municipio de Nhamayábue, ao que o Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade decidiu apoiar no ano 2017 coa construción de dous pequenos sistemas de abastecemento de auga. O presente proxecto vén a dar continuidade a esta iniciativa, apoiando a construción de dous novos sistemas de abastecemento de auga para cubrir a toda a poboación do barrio de Mutarara Velha.

Estímase que un 80% dos algo máis de 3.000 habitantes de Mutarara Velha se beneficiarán do abastecemento de auga a través das bombas solares instaladas nos catro pequenos sistemas de abastecemento de auga, minguando así a incidencia de doenzas como a diarrea, causa de mortalidade sobre todo entre nenos e nenas. Ao tempo, reducirase considerablemente a distancia que as mulleres teñen que

percorrer cargando as garrafas, de xeito que poderán dedicar o seu tempo a outras actividades. Elas son as que habitualmente se xogan a vida adentrándose na beira do río, cos seus bebés ás costas e na compañía das fillas pequenas, normalmente en grupo para que unhas vixien mentres outras fregan os pratos ou recollen a auga. Elas

serán tamén quen integren os comités de xestión para manter e supervisar o funcionamento dos sistemas de abastecemento de auga, que as afastarán ata 400 metros do perigo, para o que recibirán unha formación básica.

Os dezaseis anos de guerra civil arruinaron o pequeno sistema de subministro de auga co que contaba o barrio, onde só ficaron dous pozos que quedan baleiros na época da seca e onde ademais non hai enerxía eléctrica, circunstancias que tamén frean o desenvolvemento. A agricultura de subsistencia e a pesca son as principais actividades económicas na vila, emprazada na rexión central do país africano.

Os comités de xestión que supervisan o funcionamento dos sistemas de abastecemento de auga están integrados na súa maioría por mulleres.
FOTO: Adrián Irago.

As mulleres adoitan ser as encargadas de ir buscar a auga e se non dispoñen de fontes arriscan a vida no río. FOTO: Adrián Irago.

COOPERACIÓN INDIRECTA

MELLORA DO ACCESO AO DEREITO HUMANO Á AUGA E DAS PRÁCTICAS DE HIXIENE ADECUADAS DE 1.824 HABITANTES DA LOCALIDADE DE CARANTABA (GUINEA BISSAU)

LOCALIZACIÓN	Localidade de Carantaba (Guinea Bissau)
DURACIÓN	12 meses
PERSOAS BENEFICIARIAS	1.824 persoas (932 mulleres e 892 homes)
ONGD	Asemblea de Cooperación pola Paz
PARCEIRO LOCAL	Associação de Jovens para a Cooperação Transfronteiriça
CUSTO TOTAL DO PROXECTO	62.973,18€
ACHEGA DO FONDO GALEGO	50.000€
ACHEGA DA ONGD	1.829,39€
CONTRIBUCIÓN S LOCALAIS	11.143,79€
OBXECTIVO XERAL	Garantir o dereito humano á auga e á saúde de 1.824 habitantes (932 mulleres e 892 homes) da localidade de Carantaba (Sector de Contobuel, Región de Bafatá, Guinea Bissau).
OBXECTIVO ESPECÍFICO	Mellora do acceso ao dereito humano á auga e das prácticas de hixiene adecuadas de 1.824 habitantes (932 mulleres e 892 homes) da localidade de Carantaba (Sector de Contobuel, Rexión de Bafatá, Guinea Bissau).
RESULTADOS AGARDADOS	■ Garantido o acceso e dispoñibilidade a un sistema de abastecemento de auga potable. ■ Mellorados os mecanismos de concienciación sobre promoción da hixiene e uso e consumo responsable de auga . ■ Fortalecidas as capacidades organizativas e de xestión de auga e saneamento para a futura sostibilidade dos sistemas de auga postos en funcionamento na localidade de Carantaba, contribuíndo á equidade entre homes e mulleres.

As accións financiadas a ACPP en Guinea Bissau encádranse nun proxecto máis amplo a prol do dereito á auga e á saúde na Rexión de Bafatá.

RESUMO

As necesidades identificadas no norte do país, concretamente na Sección de Cambadjú, en termos de cobertura de auga potable e saneamento mellorado, mostran unha clara necesidade de traballo neste sector. Este proxecto forma parte dunha estratexia de acción máis ampla co obxectivo de garantir o dereito humano á auga e a saúde da poboación da Rexión de Bafatá, levado a cabo por ACPP co apoio da cooperación internacional.

Por iso, co obxectivo de mellorar o acceso ao dereito humano á auga e o reforzo das prácticas correctas de hixiene, concretamente na localidade de Carantaba (Sector de Contobuel, Rexión de Bafatá) leváronse a cabo diferentes accións que se enmarcan en tres eixos:

O primeiro destes eixos xira en torno á auga, co que se mellorou o acceso á auga potable da poboación beneficiaria. Para iso construíuse unha rede de auga potable na localidade de Carantaba, composta por un pozo rehabilitado con sondaxe profunda e sistema de bombeo electrosolar de 20 m³ de capacidade, así coma dous depósitos de altura de 10 m³ de capacidade cada un, e unha rede de distribución de aproximadamente 1.000 m de canalizacións, á súa vez, distribuíronse mediante dúas tomas de auga ao longo da comunidade e instaláronse 4 fontes comunitarias.

O segundo dos eixos xira en torno á campaña de sensibilización desenvolvida en materia de xestión de auga e hixiene entre 1.824 habitantes da localidade de Carantaba. Para iso deseñouse e implementouse unha nova campaña de sensibilización que incluíu a capacitación dunha ou dun líder comunitario para animar á comunidade a levar a cabo boas prácticas en materia de auga e hixiene. Todo iso supervisado por un Comité de Xestión de Auga e Saneamento, formado maioritariamente por mulleres, que serviron de enlace da comunidade tanto coa coparte como con ACPP e que aseguraron a participación da poboación beneficiaria e o bo desenvolvemento do proxecto.

Por último, co obxectivo de contribuír á equidade entre homes e mulleres, a constitución do Comité de Xestión e o plan de xestión reflicten e garanten o reparto equitativo de tarefas e responsabilidades (e capacidade de decisión asociada) relativo á auga e o saneamento que, por consenso comunitario, recae maioritariamente sobre as mulleres no primeiro caso e sobre os homes no segundo.

O proxecto con ACPP en Guinea Bissau facilitaralle o acceso á auga a 1.824 persoas.

A iniciativa contempla a rehabilitación de pozos e mais a instalación de catro fontes comunitarias.

FORTALECEMENTO DE CAPACIDADES TÉCNICAS PARA A XESTIÓN PÚBLICA DE CALIDADE EN PROXECTOS DE ABASTECIMENTO DE AUGA A COMUNIDADES RURAIS NOS 7 MUNICIPIOS DA MANCOMUNIDADE NASMAR (HONDURAS)

LOCALIZACIÓN	7 municipios da mancomunidad Nasmar (Honduras)
DURACIÓN	21 meses
PERSONAS BENEFICIARIAS	Enxeñaría sen Fronteiras
PARCEIRO LOCAL	Mancomunidad dos municipios costeiros do Sur (Nasmar)
CUSTO TOTAL DO PROXECTO	41.065,19€
ACHEGA DO FONDO GALEGO	36.742,12€
ACHEGA DA ONGD	2.400€
CONTRIBUCIÓN LOCAIS	1.923,08€
OBXECTIVO XERAL	Ampliado o acceso a auga potable e saneamento da poboación rural como dereito humano básico mediante a xestión integrada do recurso hídrico con enfoque de cunca hidrográfica na rexión do Golfo de Fonseca, Honduras.
OBXECTIVO ESPECÍFICO	Fortalecemento de capacidades para a xestión pública de calidade de proxectos de abastecemento de auga a comunidades rurais nos 7 municipios da mancomunidad Nasmar, Honduras.
RESULTADOS AGARDADOS	■ Melloradas as capacidades dos equipos técnicos municipais para a planificación e deseño de sistemas de abastecemento de auga a comunidades rurais.

- Definida unha metodoloxía de xestión pública de calidade para a xestión e execución de proxectos de abastecemento de auga nos 7 municipios da mancomunidad Nasmar.
- Achegadas as realidades de xestión pública da auga en Honduras e Galicia.

Os alcaldes e a alcaldesa que encabezan os sete municipios da Mancomunidad Nasmar participaron nas xuntanzas informativas e de planificación.

RESUMO

O proxecto consiste en fortalecer os equipos técnicos municipais dos 7 concellos que forman a mancomunidad Nasmar de xeito que ao remate do proxecto poidan identificar, deseñar, formular, executar e xustificar proxectos de abastecemento de auga en comunidades rurais, integrando enfoques de participación cidadá, enfoque de cunca para a xestión do recurso auga, rendición de contas e calidade na xestión pública.

As compoñentes principais son o fortalecemento de capacidades técnicas municipais para os cálculos hidráulicos precisos para o deseño de tubaxes, compatibilizar a ferramenta Fonsagua de planificación hídrica cos datos dos Plans de Desenvolvemento Municipal para poder integrar os proxectos de abastecemento nos plans anuais municipais e nas previsións de gasto municipal, e a fixación dun procedemento de calidade para a xestión pública da auga, que se institucionalice e quede como capacidade instalada nas municipalidades, independentemente de que se renoven e cambien os equipos técnicos.

Preténdese así tamén iniciar os primeiros pasos cara unha xestión pública da auga de calidade con transparencia e rendición de contas, como unha vía para establecer procesos contrarios aos que se dan no país, de ocultación, corrupción e mala xestión pública.

A mancomunidad Nasmar pretende ser unha referencia no país na xestión de calidade, respecto á democracia, eficiencia na xestión de fondos públicos e transparencia, sendo esta compoñente básica e fundamental para saír do estancamento no desenvolvemento dun país que conta con recursos suficientes, pero que precisa dun desenvolvemento de boas prácticas e xestión eficaz para que os beneficios cheguen á poboación beneficiaria.

Os municipios da mancomunidad Nasmar suman preto de 210.000 habitantes, dos que aproximadamente o 70% non dispoñen dunha traída en condicións axeitadas. Na zona rexístranse ademais altos índices de desigualdade e pobreza, por enriba da media do Estado que se sitúa no 65%. Cómpre ter en conta asemade que Honduras é un país altamente vulnerable ao cambio climático, debido á súa degradación medioambiental, e está considerado un dos máis afectados por fenómenos meteorolóxicos extremos, como furacáns e secas.

O 70% da poboación da mancomunidad Nasmar non dispón dunha traída en condicións axeitadas.

No cabido aberto que se celebrou en El Triunfo acordouse un pacto social pola defensa do dereito á auga.

POLO DEREITO A UNHA EDUCACIÓN AFECTIVA E SEXUAL SAUDABLE PARA CRIANZAS, ADOLESCENCIA E MOCIDADE DO MUNICIPIO DE CHINAUTLA (GUATEMALA)

LOCALIZACIÓN	Municipio de Chinautla (Guatemala)
DURACIÓN	12 meses
PERSOAS BENEFICIARIAS	1.100 persoas, das que 561 son nenas e adolescentes e 539 nenos e adolescentes
ONGD	Fundación InteRed Galicia
PARCEIRO LOCAL	Fundación Pedro Poveda
CUSTO TOTAL DO PROXECTO	52.487,78€
ACHEGA DO FONDO GALEGO	49.861,14€
ACHEGA DA ONGD	1.000,29€
OUTRAS CONTRIBUCIÓN S LOCAIS	1.626,36€
OBXECTIVO XERAL	Contribuír co empoderamento e o desenvolvemento integral da infancia, adolescencia e mocidade para a defensa do seu dereito a unha vida libre de violencia s.
OBXECTIVO ESPECÍFICO	Promover o dereito de nenas/os, adolescentes e mozas/os de Chinautla (NNAM), especialmente mulleres, a unha educación integral afectivo sexual (EIS) e unha vida libre de violencia s (VLV).
RESULTADOS AGARDADOS	■ Mellorado o acceso de nenas/os, adolescentes e mozas/os de Chinautla, especialmente mulleres, a unha educación integral en sexualidade (EIS) e á prevención de violencia de xénero desde espazos de socialización formal e familiar. ■ Nenas/os, adolescentes e mozas de Chinautla de espazos de educación formal e non formal, demandan e promoven relacións de xénero equitativas, incorporando prácticas de autocoidado e coidado de pares, asumíndose como protagonistas na defensa do dereito a unha vida libre de violencia (VLV). ■ Fortalecidas as capacidades da institucionalidade local do municipio de Chinautla, que traballa polo dereito a unha VLV para infancia e mulleres (Institucións que integran a Rede de Derivación Local).

RESUMO

A taxa de escolaridade en Guatemala é moi baixa, xa que a rapazada só permanece de media seis anos no sistema educativo, e a situación aínda é máis grave no caso das nenas e as mozas, sobre todo debido aos embarazos prematuros, con preto de 70.000 casos anuais en menores. O abandono escolar vén ademais provocado pola pobreza, que ronda o 60% nun país onde aínda se detectan situacións de traballo infantil, e pola ausencia de educación bilingüe, mesmo en contextos de poboación maioritariamente indíxena. Os índices de violencia e extorsión é outro dos factores que inflúe. Ademais, Chinautla é un municipio periurbano, con máis de 120.000 habitantes, onde aqueles que migraron do campo á cidade viven en asentamentos precarios e cun nivel de desemprego elevado.

Porén, a través do presente proxecto promoveuse a educación integral en sexualidade en catro centros públicos do municipio guatemalteco de Chinautla. A intervención involucrou a profesorado, alumnado, familias e institucións locais na prevención da violencia contra as mulleres e no establecemento de relacións de xénero equitativas.

A importancia da autoestima ou o cuestionamento dos roles de xénero son algúns dos temas traballados coas e cos docentes, que á súa vez os trasladan ao estudiantado, co fin de contribuír ao empoderamento na defensa do seu dereito a unha vida libre de violencias. Ademais, realizáronse capacitacións específicas coas e cos estudantes que lideran as xuntas de dous institutos, que tamén se trasladaron á mocidade usuaria do centro de educación alternativa da Fundación. Houbo ademais obradoiros específicos para mozas, cinefóruns ou programas para a prevención do acoso a través das novas tecnoloxías. Ao tempo, a rapazada organizou actividades de sensibilización nos centros e participou nunha marcha coincidindo co Día Internacional para a Erradicación da Violencia contra as Mulleres.

En paralelo, buscouse fortalecer as capacidades das entidades de Chinautla que traballan a prol da defensa das mulleres, a infancia e a mocidade, de xeito que se convocaron obradoiros sobre igualdade para as e os seus integrantes. Do mesmo xeito, estas organizacións deron a coñecer o seu labor, así coma os itinerarios de prevención e denuncia, nunha feira local, mentres que integrantes da Fundación Pablo Poveda recibiron formación en autocoidados. Doutra banda, xa está en marcha a Oficina Municipal da Mocidade e creouse unha comisión que está a participar na elaboración das políticas municipais que afectan á xente nova.

O proxecto para promover a educación sexual integral inclúe formacións con diferentes colectivos.

Nos centros educativos de Chinautla trabállase a prevención da violencia contra as mulleres.

AXUDAS DE EMERXENCIA

CASAS PROVISIONAIS PARA 5 FAMILIAS AFECTADAS POLA ERUPCIÓN DO VOLCÁN DE FUEGO O 3 DE XUÑO DE 2018 (GUATEMALA)

LOCALIZACIÓN	Departamentos de Sacatepéquez e Escuintla
DURACIÓN	3 meses
PERSOAS BENEFICIARIAS	21 (11 mulleres e 10 homes)
PARCEIRO LOCAL	Congregación de las Hermanas Misioneras Mercedarias de Bérriz en Guatemala
CUSTO TOTAL DO PROXECTO	5.648,13€
ACHEGA DO FONDO GALEGO	5.648,13€

RESUMO

O domingo 3 de xuño de 2018, o Volcán de Fuego, situado na zona central de Guatemala, comezou unha forte actividade. Había corenta anos que non se daba unha erupción tan violenta como aquel día. A poboación local das proximidades non foi evacuada, co que 131 persoas quedaron sepultadas ao paso da lava. No entanto, fican aínda 300 persoas desaparecidas.

As persoas afectadas están principalmente abrigadas en refuxios onde reciben comida, roupa, medicamentos e o que é necesario para sobrevivir, outras fuxiron ás casas de familiares, coñecidos ou estraños que lles abriron as portas.

Actualmente, a Congregación apoia a 5 familias provenientes do municipio de Jocotenango, ofrecéndolles abrigo, comida, roupa, artigos de hixiene e artigos de primeira necesidade, xa que o perderon todo ao quedar as súas vivendas sepultadas pola mestura de pedra e lava.

Porén, o proxecto contempla a construción de cinco vivendas para que estas familias poidan desenvolver a súa vida dun xeito digno, comezando practicamente de cero.

As misioneiras mercedarias acolleron nas súas instalacións ás persoas afectadas pola erupción.

FORTALECEMENTO DO CENTRO DE ACOLLIDA INFANTIL 1º DE MAIO (MAPUTO-MOZAMBIQUE)

LOCALIZACIÓN	Maputo
DURACIÓN	3 meses
PERSOAS BENEFICIARIAS	25 nenas e 25 nenos do centro de acollida 1º de Maio
PARCEIRO LOCAL	Adane Mozambique
CUSTO TOTAL DO PROXECTO	5.375,67€
ACHEGA DO FONDO GALEGO	5.375,67€

RESUMO

O centro de acollida infantil 1º de Maio é unha institución pública da cidade de Maputo. Pola necesidade de protexer as capas de poboación máis vulnerable e recoñecendo o impacto deixado polo colonialismo, especialmente no que atinxe aos nenos e nenas desaparecidas, á espera de localizar as súas familias, abandonadas e sen fogar, as vítimas das peores formas de violencia foron os nenos e nenas, polo que o Goberno de Mozambique creou o centro 1º de Maio para procurar unha solución aos problemas sociais que afectan á infancia.

A maioría dos nenos e nenas que están neste centro víronse abandonados nos hospitais xerais e centrais de Maputo cidade, así como nos despachos de atención a mulleres vítimas de violencia de xénero.

O centro presta asistencia, protección, apoio social, psicolóxico e material aos moitos nenos e nenas que chegan ata alí, cunhas condicións de precariedade clamorosas.

O presente proxecto ten como obxectivo mellorar as condicións educativas de 25 nenos e 25 nenas usuarias do centro de acollida, a través da instalación dunha lavadora semi-industrial de roupa, montaxe dun alpendre para tendela, compra de cadeiras de rodas, medicamentos e de deterxente para a lavadora.

O arranxo do alpendre onde seca a roupa é unha das melloras implementadas no centro de acollida.

MISIÓN TÉCNICA-POLÍTICA AOS PROXECTOS IMPULSADOS EN MOZAMBIQUE

O presidente do Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade, e tamén alcalde de Nigrán, Juan González, visitou en xuño os proxectos impulsados en Mozambique nos últimos anos xunto coa secretaria da organización e técnica de proxectos, Andrea M. García. A delegación mantivo diversos encontros institucionais na capital antes de desprazarse ao distrito de Boane para coñecer de primeira man o traballo da Fundação Encontro, un dos principais parceiros da asociación de concellos e deputacións no país lusófono que atende a poboación vulnerable.

Alí entrevistáronse co grupo de activistas que se encarga de dinamizar os proxectos e asistiron aos adestramentos da iniciativa que cofinancia o Fondo Galego para previr doenzas e adiccións na mocidade a través do deporte. Tamén visitaron a Casa do Gaiato, organización “nai” da Fundação Encontro, e o seu centro de acollida de menores, que con escasos recursos atende na actualidade a 180 nenos. Ambas as dúas entidades apostan pola formación en orixe e desde a base, ofrecendo alternativas para que a xente nova non se vexa obrigada a emigrar.

A comitiva do Fondo Galego percorreu asemade distintos centros educativos da man da ONGD Adane-Mozambique en Maputo, onde se reuniu ademais co alcalde da cidade, con representantes do Plan das Nacións Unidas para o Desenvolvemento (PNUD), da Axencia Española de Cooperación Internacional para o Desenvolvemento (Aecid) e da Asociación Nacional de Municipios Mozambicanos, socia clave no país africano coa que a secretaria do Fondo Galego viaxou á vila de Nhama-yabue. Logo da recepción institucional, Andrea García tivo ocasión de visitar o proxecto para a construción de dous pequenos sistemas de abastecemento de auga na aldea de Mutarara Velha.

Mozambique ten experimentado un crecemento considerable desde o Acordo de Paz asinado en 1992, mais o seu Índice de Desenvolvemento Humano (IDH) segue a ser un

A delegación supervisou de primeira man as iniciativas financiadas á Fundação Encontro.

A axenda incorporaba unha xuntanza coa ANAMM para estreitar os lazos entre ambas as dúas asociacións municipalistas.

dos máis baixos do planeta, ao ocupar o posto 179 entre os 188 contemplados. A pobreza atinxe ao 55% da poboación, especialmente as mulleres, mentres que a esperanza de vida se sitúa nos 57 anos. No entanto, trátase dun país cun gran potencial e existen iniciativas locais desde as que se loita cada día por reverter esa situación, algunhas delas con colaboración internacional.

Tal é o caso dos municipios e organizacións apoiadas polo Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade, que impulsou ata o momento unha decena de proxectos no país africano con arredor duns 300.000 euros de investimento, canalizando así as inquedanzas dun cento de concellos e deputacións de Galicia para contribuír á construción dun mundo máis xusto. As actuais liñas estratéxicas da entidade apostan por acentuar a colaboración cos países lusófonos, especialmente os da África máis empobrecida.

O persoal da Oficina Técnica de Cooperación da Aecid Mozambique, coa coordinadora Cristina Gutiérrez á cabeza, recibiu á delegación.

XESTIÓN DAS SUBVENCÍONS MUNICIPAIS DO CONCELLO DE LUGO A ONGD PARA A REALIZACIÓN DE PROXECTOS DE COOPERACIÓN AO DESENVOLVEMENTO E PARA A SENSIBILIZACIÓN SOCIAL

No ano 2018 o Fondo Galego lanzouse formalmente como a entidade municipalista capaz de dar soporte técnico e asesoramento ás administracións locais en materia de xestión da convocatoria pública de cooperación ao desenvolvemento. No entanto, está entre os obxectivos do Fondo Galego asesorar ás entidades locais en materia de cooperación ao desenvolvemento.

Tal que así aconteceu co Concello de Lugo, que a través dun contrato menor, confiou no Fondo Galego para a avaliación das propostas presentadas á súa convocatoria pública de axudas para proxectos de cooperación e sensibilización do ano 2018.

Conscientes das debilidades da administración local galega para poñer en marcha políticas públicas propias en materia de cooperación ao desenvolvemento, principalmente por falta de orzamento e persoal especializado, o Fondo Galego preséntase como unha entidade municipalista con capacidade para apoiar e xestionar os procesos desta política pública, a fin de que ningunha cidade ou deputación interesada quede atrás. Centralizando as xestións das diferentes axudas públicas locais en materia de cooperación no Fondo Galego, tamén fomentaremos a coordinación, eficacia, eficiencia e impacto das accións de cooperación municipalistas.

4 SENSIBILIZACIÓN

O Plan de Sensibilización do Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade rexistrou en 2018 un elevado dinamismo que achegou a concienciación fronte as desigualdades a milleiros de persoas nuns setenta concellos de toda Galicia. Desenvolvéronse máis de 80 actividades entre espectáculos musicais, teatrais, contos, exposicións, charlas, etc., boa parte delas co financiamento da Xunta de Galicia a través dun convenio de colaboración por valor de 40.000 euros.

Como novidade, organizouse co Concello da Coruña o concurso de murais 'Muros que unen', incorporando así a arte urbana como fórmula para achegar os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible á cidadanía. No entanto, as actividades máis innovadoras seguiron convivindo con formatos tradicionais de demostrada eficacia. En todos os casos, as avaliacións revelaron un alto grao de satisfacción coas actividades do Fondo Galego por parte das entidades acolledoras.

XIRA DA TROPA DE TRAPO

En 2018, a Tropa de Trapo levou algún dos seus tres espectáculos de contos con valores a unha vintena de concellos socios do Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade, chegando a unhas 2.000 persoas. A compañía compostelá mestura as historias contadas con música en directo e obradoiros participativos para facer reflexionar á rapazada.

Contamos todas

Por segundo ano consecutivo e con apoio autonómico, representouse en administracións locais asociadas ao Fondo

Os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible centraron varias das actividades de sensibilización.

Galego o espectáculo 'Contamos todas'. Arredor da conmemoración do Día internacional para a eliminación da violencia contra as mulleres, a proposta, centrada na desigualdade e na violencia de xénero, pasou en novembro por seis vilas, logo de que a actuación en Castrelo de Miño tivera que cancelarse. A estas hai que sumar a cita que quedara pendente do ano 2017 no **Concello de Malpica**.

A sesión ábrese cos contos 'As mulleres de Torneiros' e 'Liberia', exemplos de vida, de mulleres que se enfrontaron a diversas situacións. Historias para pensar, exemplos de empoderamento, rebeldía, equidade e superación. A actividade leva aparelado un obradoiro no que se conta coa opinión do alumnado, para rematar representando as súas propias propostas mediante o emprego de técnicas do Teatro da Oprimida.

■ 27/04/18 **Concello de Malpica**. Centro Cívico. 13h.

■ 05/11/18 **Concello de Moraña**. CPI Santa Lucía. 16:30h.

- 20/11/18 **Concello de Soutomaior**. Multiusos de Arcade. 11h.
- 08/11/18 **Concello da Guarda**. Centro Cultural. 12:30h.
- 21/11/18 **Concello da Laracha**. Casa da Cultura. 11:00h.
- 22/11/18 **Concello de Porto do Son**. IES Porto do Son. 11:10h.
- 30/11/18 **Concello de Poio**. IES de Poio. 10:40h.

Ti tamén contas

Nove concellos acolleron ao longo do pasado exercicio a actividade 'Ti tamén contas', onde as historias 'O home feliz', 'A pelota' e 'Tumbé', permiten introducir cuestións coma o materialismo, o traballo infantil ou as catástrofes naturais.

A seguir, débatese co alumnado arredor da relación entre a abundancia e a felicidade, o consumo responsable ou a importancia da cooperación, sempre a través de dinámicas activas. Ademais, no mes de marzo leváronse a cabo as representacións en **Soutomaior** e **Arteixo** adxudicadas en 2017.

- 08/03/18 **Concello de Soutomaior**. Centro Multiusos. 12h.
- 12/03/18 **Concello de Arteixo**. Centro Sociocultural de Meicende. 18h.
- 05/06/18 **Concello de Lousame**. Casa da Cultura. 10h.
- 15/06/18 **Concello de Miño**. Centro Social da Rúa. 12:30h.
- 17/10/18 **Concello de Redondela**. Multiusos de Chapela. 12h.

'Ti tamén contas' representouse en nove vilas, na maioría dos casos con alumnado como público.

Sete municipios acolleron o espectáculo 'Contamos todas' arredor do 25N, entre eles A Guarda.

- 09/11/18 **Concello de Caldas**. Auditorio. 11:30h.
- 19/11/18 **Concello de Laxe**. CPI Cabo da Area. 10h.
- 23/11/18 **Concello de Tomiño**. IES Antón Alonso Ríos. 12:50h.
- 26/11/18 **Concello de Carballo**. Pazo da Cultura. 10:30h.
- 05/12/18 **Concello de Cabana de Bergantiños**. Auditorio. 12h.
- 14/12/18 **Concello de Ponteareas**. Auditorio 'Reveriano Soutullo'. 10:30h.

Antía, Wamba e o regato pequeno

'Antía, Wamba e o regato pequeno' recalou nos últimos municipios que se incorporaron ao Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade, como agasallo de benvinda. **As Neves**, **Muros** e **Bueu** decidiron adialo para 2019, mentres que a representación no **Concello de Monfero** correspondía á súa adhesión en 2017. A obra está protagonizada por unha nena galega e un mozo do Congo que se busca a vida vendendo de todo na rúa. Os contos del e as merendas dela fúndense nunha amizade que lle aprenderá a Antía que compartir non é dar o que che sobra e que, como din na tribo de Wamba, o río énchese con regatos pequenos.

- 21/04/18 **Concello de Guitiriz**. Casa Habanera. 18h.
- 18/06/18 **Concello de Monfero**. CPI Virxe da Cela. 13:30h.
- 01/12/18 **Concello de Cariño**. Auditorio. 18h.
- 22/12/18 **Concello de Viana do Bolo**. Casa da Cultura. 19h.

O Concello de Guitiriz foi un dos que recibiu 'Antía, Wamba e o regato pequeno' como actividade de benvinda.

ESPECTÁCULO TEATRAL 'O VALO'

Promover a reflexión sobre as fronteiras e a situación das persoas refuxiadas é o obxectivo do espectáculo teatral que Pallasos en Rebeldía creou para o Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade. Tras a súa exitosa estrea en 2017, co apoio da Dirección Xeral de Relacións Exteriores e coa UE a peza 'O valo' percorreu en 2018 once municipios a fin de evitar o esquecemento das guerras e da xente que delas foxe, ao tempo que convidaba a transformar a realidade pensando un mundo diferente.

O actor Fran Rei e a actriz Saleta Fernández, baixo a dirección de Iván Prado, interveñen no espectáculo 'O valo', baseado no

texto homónimo que lle valeu a Carlos Labraña o Premio Manuel María de Literatura Dramática Infantil. A proposta, que chegou a máis de 1.500 rapazas e rapaces, representa o encontro entre unha moza que escapa da guerra e un neno soldado, gardián devoto de fronteiras móbiles.

Cómpre ter en conta que o conflito en Siria obrigou a máis de cinco millóns de persoas a abandonar o país na procura de refuxio noutros lugares, entre as que se achan moitas menores. 'O valo' é unha obra escrita en homenaxe a todas elas, para que as teñamos presentes e as súas vidas constitúan o xerme da loita contra todos os valados, muros e fronteiras que separan os seres humanos.

- 21/04/18 **Concello de Nigrán**. Auditorio. 19h.
- 11/05/18 **Concello de Cambados**. Auditorio. 12h.
- 20/06/18 **Concello de Barro**. Nave da Música. 12h.
- 27/09/18 **Concello de Silleda**. Auditorio Semana Verde. 11h.
- 07/11/18 **Concello de Fene**. IES de Fene. 12:30h.
- 14/11/18 **Concello de Oleiros**. Teatro As Torres de Santa Cruz. 18:30h.
- 15/11/18 **Concello de Pontedeume**. IES Breamo. 11:30h.
- 16/11/18 **Concello de Verín**. Auditorio. 12h.
- 05/12/18 **Concello de Valga**. Auditorio. 12h.
- 18/12/18 **Concello de Burela**. Casa da Cultura. 11:30h.
- 20/12/18 **Concello de Bergondo**. Edificio A Senra. 11:30h.

Preto dun cento de estudantes do IES de Fene reflexionaron sobre fronteiras e refuxio a través da obra 'O Valo'.

'O Valo' chegou ao Auditorio de Verín coincidindo co Día Internacional da Tolerancia.

EXPOSICIÓN 'NO COLO DA ESPERANZA'

As entidades socias do Fondo Galego contaron en 2018 coa nova exposición 'No colo da esperanza', cedida temporalmente polo fotógrafo Felipe Carnotto, con quen tamén se chegou a un acordo para que ofrecera un total de dez charlas complementarias. A mostra, realizada no ano 2015 na denominada "ruta dos Balcáns", está protagonizadas principalmente por rapazas e rapaces que foxen da guerra en Siria canda as súas familias, á procura dun futuro próspero en Europa.

A forza das imaxes pretende poñer o foco nas inxustizas que están a acontecer para que milleiros de persoas abandonen os seus fogares e camiñen en ringleiras durante horas, cruzando países como Turquía, Macedonia ou Serbia na procura de refuxio, coa esperanza de vivir en paz. Foron nove municipios os que amosaron as vinte instantáneas de Felipe Carnotto, en varios casos en paralelo á obra 'O valo', aínda que non todos programaron a visita guiada co reporteiro, polo que en 2019 se seguirán ofertando as que quedan pendentes.

- 16/04/18 a 04/05/18 **Concello da Guarda**. Casa Consistorial.
- 07/05/18 a 18/05/18 **Concello de Cambados**. IES Francisco Asorey. Charla o 16/05 ás 12h.
- 29/05/18 a 10/06/18 **Concello de Pontecesures**. Casa Consistorial.
- 16/06/18 a 29/06/18 **Concello de Ames**. Pazo da Peregrina. Charla o 16/06 ás 17h.
- 25/08/18 a 25/09/18 **Concello de Muros**. Pozo do Cachón (Serres).
- 15/10/18 a 19/10/18 **Concello de Arteixo**. Edificio de Servizos Sociais.
- 05/11/18 a 09/11/18 **Concello de Fene**. IES de Fene.
- 14/11/18 a 29/11/18 **Concello de Pontedeume**. Centro de Maiores e IES Brema. Charla o 27/11.
- 11/12/18 a 31/12/18 **Concello de Burela**. Casa da Cultura. Charlas o 18/12 ás 11:20h e 12:45h.

A veciñanza de Pontecesures achegouse á situación das persoas refuxiadas a través da mostra.

O reporteiro Felipe Carnotto guiou pola exposición 'No colo da esperanza' a 150 escolares de Burela.

EXPOSICIÓN 'GALICIA-CABO VERDE: UNHA IRMANDADE' E CONCERTO DE BATUKO TABANKA

Asociar as exposicións a outras actividades impulsadas polo Fondo Galego facilita a súa promoción e comprensión e así volveu acontecer en 2018 coas exposicións fotográficas xurridas das dúas primeiras edicións do certame Imaxes con Fondo. No caso de 'Galicia-Cabo Verde: unha irmandade', obra do fotoxornalista Rober Amado, aparellose ás actuacións de Batuko Tabanka, cofinanciadas pola Xunta de Galicia.

A mostra 'Galicia-Cabo Verde: unha irmandade' pasou pola Sala de Exposicións de Culleredo.

O grupo musical, formado por mulleres de orixe caboverdiana afincadas na Mariña lucense, actuou nos quince municipios que solicitaron o concerto, aos que se suman outros tres que fican pendentes en 2017: **Moraña**, **Allariz** e **Pontevedra**. Así mesmo, a mostra fotográfica expúxose en seis destas vilas e a maiores pasou entre o 1/03 e o 18/05 polo CPI As Revoltas do **Concello de Cabana de Bergantiños**, onde a técnica municipal Magui Docanto ofreceu ademais unha charla sobre a súa estadia en Cabo Verde no marco do programa Vacacións con Traballo.

A emigración, a identidade ou a situación da muller son algunhas das cuestións que centran os temas de Batuko Tabanka, que tamén ofrece unha charla introdutoria na súa actuación. A agrupación reivindica a música tradicional de Cabo Verde ao tempo que difunde a súa cultura entre a sociedade galega, visibilizándoa e favorecendo actitudes de respecto cara a poboación migrante. Así o fan mentres batan con forza e alegría sobre un pano pregado que colocan entre as pernas, o batuko, e mesmo saíndo a bailar nalgúns cancións. A través da música e as imaxes de Cabo Verde búscase pois promover a interculturalidade e a inclusión.

- 03/03/18 **Concello de Moraña**. Casa da Cultura. 19:30h.
- 17/03/18 **Concello de Allariz**. Casa da Cultura. 19h.
- 05/05/18 **Concello de Pontevedra**. Centro Sur. 12:30h.
- 20/05/18 **Concello de Ourense**. Centro Cívico A Ponte. 18h.

- 26/05/18 **Concello de Alfoz**. Castelo do Castrodouro. 19h. Exposición do 26/05 ao 30/06.
- 10/06/18 **Concello de Teo**. Carballeira de Francos. 13:30h.
- 07/07/18 **Concello de Covelo**. Auditorio. 19h.
- 14/07/18 **Concello de Vilasantar**. Local Social. 19h.
- 22/07/18 **Concello de Rianxo**. Campo de Pazos (Taragoña). 19h. Exposición do 20/08 ao 20/09 no Auditorio.
- 12/08/18 **Concello de Mugardos**. Cantón de Cora. 20h.
- 18/08/18 **Concello de Boiro**. Rúa Peonil. 12:30h. Exposición do 01/08 ao 19/08.
- 25/08/18 **Concello de Vilagarcía**. Praza de Galicia. 12:30h.
- 30/09/18 **Concello de San Sadurniño**. Xardíns do Pazo da Marquesa. 12h.
- 14/10/18 **Concello de Culleredo**. Parque da Torre de Celas. 12h. Exposición do 14/10 ao 30/10.
- 21/10/18 **Concello de Monforte de Lemos**. Casa da Cultura. 19h.
- 10/11/18 **Concello de Ferrol**. Centro Cultural 'Torrente Ballester'. 13h.
- 17/11/18 **Concello de Lugo**. Centro de convivencia Fin-goi. 19h. Exposición do 08/11 ao 21/11.
- 24/11/18 **Concello de Cuntis**. Centro Sociocultural Pate-las. 20:30h. Exposición do 23/11 ao 22/12.

A actuación de Batuko Tabanka en Vilasantar acabou co público subido ao escenario.

EXPOSICIÓN 'NICARAGUA. O FUTURO' E DOCUMENTAL 'DREAMING NICARAGUA'

A exposición fotográfica 'Nicaragua. O Futuro', autoría de Felipe Carnotto, realizou en 2018 a súa última andaina por cinco concellos socios do Fondo Galego, dous dos cales proxectaron tamén o documental 'Dreaming Nicaragua', que se ofertaba conxuntamente grazas a un acordo coa Fundación Fabretto. A fita é un retrato diferente de catro nenos que viven na extrema pobreza, pois lévanos alén das súas dificultades e dálle voz á rapazada, que resulta sorprendentemente divertida, esperanzada e optimista. Un profesor de arte itinerante ofrécelles un espazo seguro para expresarse e soñar, en contraste coa vida diaria marcada pola fame, o traballo infantil e a violencia.

A mostra fotográfica 'Nicaragua. O futuro' deu a coñecer o país centroamericano en vilas como Sada.

O documental 'Dreaming Nicaragua' proxectouse na Aula Cemit de Abegondo en paralelo á exposición.

En canto á mostra, que tamén pretende favorecer actitudes de respecto cara a poboación migrante, ofrece a través de vinte instantáneas unha perspectiva en chave persoal sobre a vida cotiá, as paisaxes, as problemáticas, os soños e as esperanzas da poboación nicaraguana. Complétana catro paneis informativos sobre a cooperación internacional promovida polo Fondo Galego en Nicaragua, que inclúe máis de trinta proxectos, 17 deles desenvolvidos de xeito directo co Inprhu-Somoto en áreas como vivenda, saúde, auga e saneamento, formación, ou turismo sostible.

- 01/01/18 a 31/01/18 **Concello de Sada.** Casa da Cultura 'Pintor Llorens'.
- 01/02/18 a 28/02/18 **Concello de Bergondo.** Edificio A Senra. Proxección o 24/02 ás 17h.
- 01/03/18 a 31/03/18 **Concello de Culleredo.** IES Rego de Trabe.
- 02/04/18 a 15/04/18 **Concello de Oleiros.** Centro Cultural A Fábrica.
- 23/05/18 a 13/06/18 **Concello de Abegondo.** Aula Cemit. Proxeccións o 29/05 ás 12h e 30/05 ás 16h.

EXPOSICIÓN '20 ANOS A FONDO COA SOLIDARIEDADE'

O vixésimo aniversario do Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade celebrouse en 2017, mais ao longo do ano seguinte a mostra '20 Anos a Fondo coa Solidariedade', pensada para exteriores, continuou divulgando en media ducia de concellos o labor realizado por esta rede de administracións locais comprometidas cos Dereitos Humanos.

Dar a coñecer a contribución de deputacións e concellos galegos á erradicación das desigualdades Norte-Sur, ao tempo que se fomenta unha opinión pública favorable á cooperación para o desenvolvemento, é o obxectivo desta exposición, deseñada por Pepe Carreiro e cofinanciada pola DXRREEeUE. Os paneis fan un repaso pola orixe do Fondo Galego, os proxectos apoiados en países empobrecidos ou as actividades de sensibilización implementadas en Galicia, entre outros contidos.

- 04/12/17 a 02/04/18 **Concello da Pobra do Caramiñal.** Xardíns Valle-Inclán.
- 04/04/18 a 30/04/18 **Concello de Narón.** IES Terra de Trasancos.
- 10/05/18 a 04/07/18 **Concello de Fene.** CPI A Xunqueira.

Arredor de 300 estudantes, profesorado e familias visitaron os cubos instalados no CPI A Xunqueira de Fene.

- 05/07/18 a 09/08/18 **Concello de Ferrol**. Pazo Municipal.
- 10/08/18 a 10/09/18 **Concello de Guitiriz**. Rúa do Mercado.
- 21/09/18 a 29/10/18 **Concello de Cuntis**. Diversas prazas do municipio.

EXPOSICIÓN 'OS OBXECTIVOS DE DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE'

Os municipios teñen un papel chave no cumprimento dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible fixados pola ONU co fin de erradicar a pobreza e as desigualdades no horizonte de 2030. O primeiro paso é dalos a coñecer, de aí que o Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade estreara no último ano a exposición 'Os ODS. Un camiño para acabar coa pobreza e as desigualdades alá e acolá', empregando o humor e a retransmisión que nos caracteriza para facelos máis comprensibles para cidadanía.

Cada un dos 17 Obxectivos está representado por unha viñeta dunha autora ou autor, tanto de Galicia coma de países africanos da Lusofonía como son Mozambique, Cabo Verde e Guinea-Bissau. A través das obras destes 15 debuxantes, preténdese fomentar a reflexión, a nivel local e global, sobre temas como a loita contra a fame, o acceso á saúde e á educación, a equidade de xénero ou a protección do planeta. Ao tempo, búscase concienciar sobre as medidas que cadaquén pode tomar e/ou esixir ao respecto.

Un grupo do Centro de Atención a Persoas con Discapacidade achegouse á exposición dos ODS en Redondela.

Na exposición podemos atopar as sinaturas de Neivaldo Nhatugueja, Iago Araujo, Pablo Rosendo, Roberto Mendes, María Nóvoa, Alberto Fortes, María Vilar, Jano, Alicia Jaraba, Clara Patiño, Paula Esteban, Noemí López, Laprislazuli, Tokio e Luis Davila. A mostra, que se amosou en catro municipios, resulta tamén innovadora polo seu formato, xa que as ilustracións van montadas sobre grandes caixas de cartón, e incorpora asemade unha unidade didáctica.

- 01/06/18 a 15/06/18 **Concello de Nigrán**. Casa Consistorial.
- 28/06/18 a 31/07/18 **Concello de Santiago de Compostela**. Centro Sociocultural das Fontiñas.
- 25/10/18 a 11/11/18 **Concello de Redondela**. Multisusos de Chapela.
- 13/11/18 a 21/12/18 **Concello de Bergondo**. CPI Cruz do Sar.

EXPOSICIÓN 'OS DEREITOS HUMANOS EN MOZAMBIQUE'

Ao longo de 2018 traballouse na produción da exposición 'Dereitos Humanos en Mozambique: acompañando a mellora da saúde e a educación desde a cooperación municipalista', que a finais de ano xa estaba dispoñible para as entidades socias do Fondo Galego. A mostra ofrece unha panorámica dos proxectos de desenvolvemento apoiados no país lusófono, canda intres da vida cotiá, a través das fotografías realizadas polo

reporteiro Adrián Irago, que viaxou á zona como gañador do certame Imaxes con Fondo III.

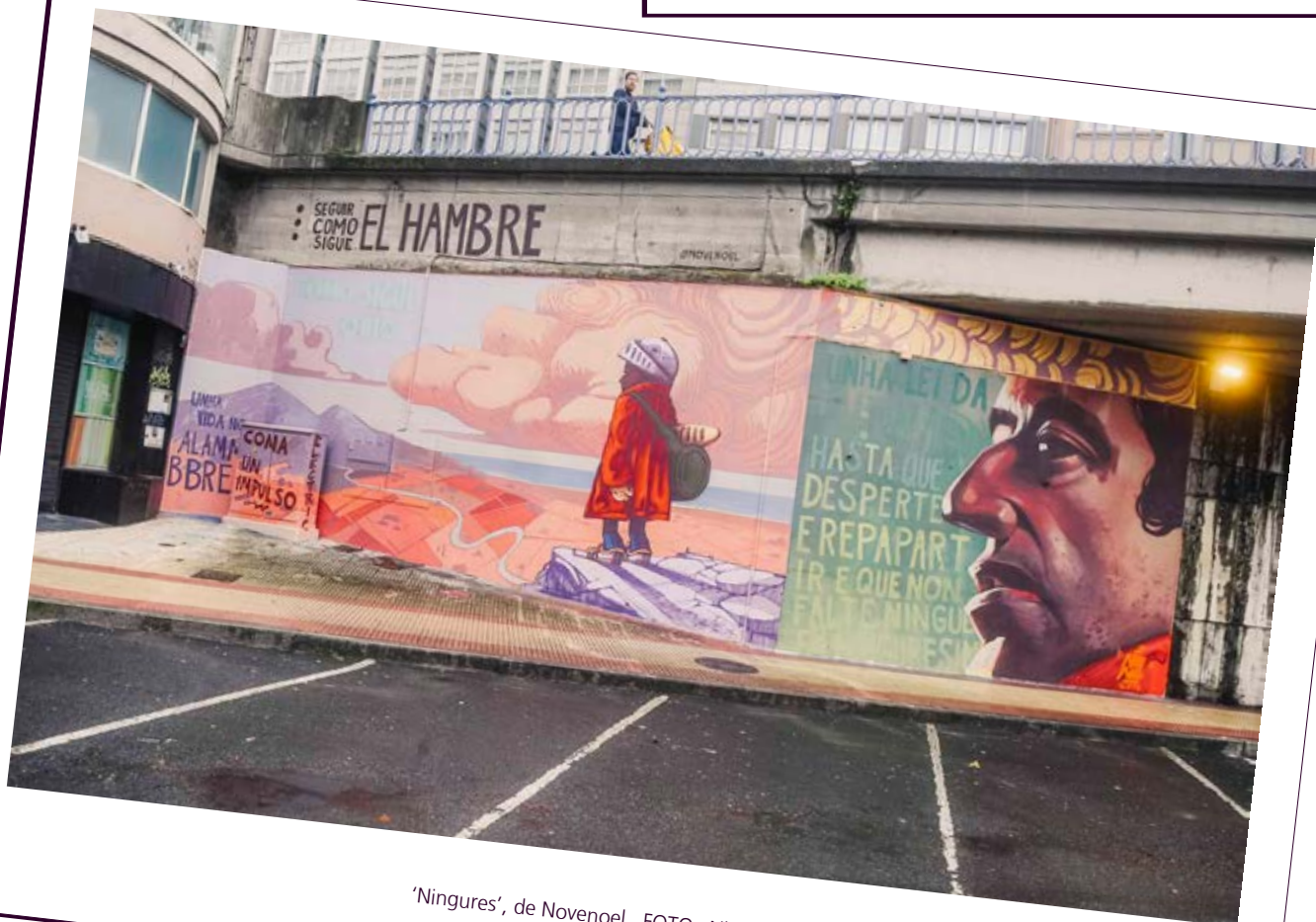
A exposición estrutúrase en cinco cubos que nos achegan á realidade mozambicana, comezando polas iniciativas de loita contra a pobreza cofinanciadas desde o ano 2001 en materia de educación, saúde ou abastecemento de auga. O Fondo Galego ten impulsado no país africano unha decena de proxectos, que supuxeron uns 300.000 euros de investimento, e que foron en boa parte recollidos polo obxectivo de Adrián Irago. O fotoxornalista retratou ademais actividades económicas, aspectos culturais, momentos de lecer, espazos naturais, etc.

CERTAME 'MUROS QUE UNEN'

O Fondo Galego lanzou a comezos de setembro o I Certame de murais arredor dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible 'Muros que unen', co apoio do **Concello da Coruña**. O concurso encadrábase no convenio asinado co alcalde da cidade, Xulio Ferreiro, para destinar 20.000 euros á realización de actividades de

Xa está dispoñible para as deputacións e concellos socios a exposición sobre DDHH en Mozambique.

'Ningures', de Novenoel. FOTO: Alba Sotelo.

'O lavadoiro de Falperra', de Eva Seoane. FOTO: Alba Sotelo.

sensibilización fronte as desigualdades. A loita contra a pobreza e a prol da igualdade de xénero eran os temas centrais do certame, ao que concorreron 18 muralistas, dos que 11 eran mulleres. Presentáronse un total de 21 obras, que foron avaliadas polo xurado composto polos artistas Mon Devane, Brais Rodríguez e Jano Viñuela, canda unha representante do Fondo Galego e outro do Concello.

A proposta 'Ningures', do rianxeiro Novenoel, resultou seleccionada para representar o ODS1: Pórrlle fin a pobreza en todas as súas formas en todo o mundo, e plasmouse no viaduto da avenida de Oza sobre a rúa Posse, preto dun dos principais eixos de consumo da cidade. Segundo o autor, "transmite a idea de que en ningún sitio falte o máis básico, a idea de camiñar e compartir, pero tamén deixando que cadaquén interprete a mensaxe ao seu xeito e saque as súas propias conclusións". "O muralismo é unha potente arma de comunicación e resultta moi interesante ese diálogo nas rúas, habitualmente invadidas por publicidade", conclúe Novenoel.

A ferrolá Eva Seoane foi a escollida para representar o ODS5: Lograr a igualdade entre os xéneros e empoderar a todas as mulleres e nenas, pola obra 'O lavadoiro de Falperra', que se ma-

terializou no muro de contención das escaleiras que ascenden a este lugar desde a rolda de Nelle. Neste caso, a obra representa o lavadoiro que había antano no lugar porque a ilustradora "quería poñer en valor o traballo anónimo das mulleres desta zona" e a memoria do barrio. Ademais, a autora coincide en sinalar que "o espazo público é para a

A concelleira de Igualdade e Diversidade da Coruña, Rocío Fraga, entregou os premios aos galardoados.

xente, e a veciñanza acolle cada vez mellor este tipo de intervencións artísticas”.

A través destes dous murais, premiados con 2.000 euros cada un, preténdese comezar a difundir a través da arte urbana os 17 Obxectivos de Desenvolvemento Sostible fixados por Nacións Unidas, procurando ademais fomentar o pensamento crítico e a participación cidadá na construción de cidades inclusivas.

VACACIÓNS CON TRABALLO

Unha técnica do **Concello de Santiago de Compostela** e un funcionario da **Deputación da Coruña** desprazáronse en outubro a Cabo Verde e Mozambique, respectivamente, para colaborar cos parceiros do Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade a través das Vacacións con Traballo, o programa de voluntariado internacional dirixido aos cadros das administracións locais e provinciais socias da entidade que conta con financiamento autonómico.

Yolanda Ferro achegou durante o mes de outubro o seu asesoramento en materia turística ao concello caboverdiano de Santa Cruz, onde detectou “un verdadeiro afán de aprender da experiencia de Galicia e España neste sector, no que ‘o país das dez illas’ ten depositadas moitas esperanzas”. “Vacacións

con Traballo supuxo para min a posibilidade de acceder a información, a persoas e mesmo lugares doutro xeito inaccesibles, debido en parte ao consolidado labor do Fondo Galego no arquipélago”, engadiu a voluntaria, que asegura saír desta experiencia “con máis madurez e fortaleza”.

Manuel Fuentes, que apoiou á Fundación Encontro na organización da base de datos da súa área de Acción Social, aseguraba sentirse “moi satisfeito e agradecido por traballar con estas persoas, das que recibín un trato extraordinario, e sinto que esta é xa unha segunda casa para min”. “Aquí a vida e o tempo teñen unha medida distinta, moi diferente da nosa, non por iso mellor nin peor” e estas catro semanas fixéronsele “moi curtas”, motivo polo cal decidiu prolongar motu proprio a súa estada para deixar o traballo o máis avanzado posible.

As palabras de ambos os dous participantes dan boa mostra do enriquecedoras que as Vacacións con Traballo resultan tanto no plano persoal como profesional, ao tempo que para as entidades acolledoras constitúen un valioso apoio técnico nas especialidades que demandan. Ademais, o programa ten unha importante compoñente de sensibilización, xa que o voluntariado se mergulla nunha realidade diferente e vai compartindo as súas vivencias a través do blog <https://vacacionscontraballo.wordpress.com>, mentres que á volta protagoniza diversas actividades de concienciación fronte as desigualdades e a prol da solidariedade.

Yolanda Ferro, técnica de turismo do Concello de Santiago, asesorou a un municipio caboverdiano.

Manuel Fuentes, informático da Deputación da Coruña, decidiu prolongar a colaboración en Mozambique.

VACACIÓNS CON TRABALLO EN GALICIA

Tras a experiencia piloto do programa Vacacións con Traballo en Galicia realizada en 2017, no ano 2018 reeditouse esta iniciativa de cooperación técnica, cofinanciada pola Xunta de Galicia, coa visita dunha técnica da Asociación Nacional de Municipios de Mozambique. A especialista en traballo social Elsa Dimande pasou o mes de setembro intercambiando coñecementos nesta área con persoal dos concellos de **Ames, Nigrán e Rianxo**.

A igualdade de xénero, o traballo social con nenas e nenos, o urbanismo para o benestar da infancia e o orzamento participativo nestas materias, así coma o asociacionismo feminista, eran os principais temas de interese da convidada. A técnica da ANAMM pasou unha semana en cada vila, favorecendo deste xeito a implicación das administracións locais galegas na solidariedade internacional, mentres que nos últimos días completou a formación na Secretaría Técnica do Fondo Galego. Tamén aproveitou para coñecer experiencias concretas sobre urbanismo sostible en **Pontevedra**, cidades e infancia en **Ourense** ou organización bibliotecaria en **Redondela**, ademais de reunirse con representantes da Federación Galega de Municipios e Provincias (Fegamp) e da Dirección Xeral de Relacións Exteriores e coa UE da Xunta de Galicia.

A partir destas Vacacións con Traballo en Galicia, a Asociación Nacional de Municipios de Mozambique agarda fortalecer logo aos concellos do país lusófono para que implementen os seus propios plans de igualdade e teñan en conta ás mulleres e a xente nova no proceso de gobernanza municipal, incorporando a perspectiva de xénero e as necesidades das nenas e nenos. O obxectivo da iniciativa é reforzar as capacidades dos municipios do Sur, compartindo experiencias de xestión, ao tempo que se contribúe a sensibilizar en Galicia sobre a súa difícil situación e a visibilizar as súas potencialidades.

Elsa Dimande coñeceu un centro de recuperación para vítimas da violencia de xénero da man do Concello de Ames.

A convidada achegouse en Nigrán á Fundación Menela, que logo lle devolveu a visita en Maputo.

A técnica da ANAMM mantivo encontros co alumnado de Rianxo para falarlles da realidade mozambicana.

INTERCAMBIO DE EXPERIENCIAS CON AUTORIDADES LOCAIS DE HONDURAS

Os tres proxectos de cooperación indirecta financiados ao abeiro da última convocatoria de subvencións para ONGD levan aparelada cadansúa actividade de sensibilización. A promovida por Enxeñería sen Fronteiras realizouse en 2018 e consistiu na visita de seis alcaldes e unha alcaldesa da mancomunidade Nasmar, que os días 27 e 28 de novembro percorreron catro concellos para intercambiar experiencias arredor da xestión pública da auga e o saneamento.

A delegación hondureña foi recibida nos concellos de **Arteixo, Castro de Miño, Teo e Santiago de Compostela**, cidade onde tamén se celebrou o Foro Aberto 'O dereito humano á auga desde a xestión municipal. Experiencias desde Honduras e Galicia'. Alén das citas coorganizadas polo Fondo Galego, a axenda completouse con encontros na UDC, na Deputación da Coruña e na Xunta de Galicia, que cofinancia o proxecto.

A xestión municipal da auga é unha cuestión que afecta tanto aos países do Norte coma os do Sur, e moitas das problemáticas e solucións que se presentan son comúns aos distintos territorios. Ademais, a auga está recoñecida coma un dereito humano, de xeito que "toda persoa ten dereito a dispoñer de auga suficiente, salubre, aceptable e accesible para o uso persoal e doméstico". Do mesmo xeito, os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible recollen como ODS 6 "garantir a dispoñibilidade de auga e a súa xestión sustentable e o saneamento para toda a poboación".

Representantes das distintas forzas políticas recibiron á delegación no Concello de Santiago.

O presidente do Fondo Galego, Juan González, abriu o Foro de intercambio de experiencias na EGAP.

En Castro de Miño, a delegación hondureña coñeceu como o concello afrontou a xestión da auga a partir das diversas traídas veciñais existentes.

5

COMUNICACIÓN

Afondar na comunicación era unha das orientacións recollidas nas Liñas Estratéxicas da presente lexislatura, tanto para continuar dando a coñecer o traballo do Fondo Galego como as desigualdades Norte-Sur. Deste xeito, o **Plan de Comunicación Externa 2017-2019** pauta os principais procesos comunicativos a materializar para incrementar a visibilización do noso labor e, en consecuencia, a participación no seo da entidade, ao tempo que se contribúe a reforzar a imaxe positiva da cooperación internacional desde o local.

En 2018 continuouse pois implementando as accións propostas no documento, tanto **offline** coma online. Entre as primeiras, contéplase o envío de notas de prensa, que no último ano foron unhas setenta; a organización de roldas e tomas de declaracións en momentos chave, que se produciron principalmente en deputacións e con-

cellos receptores das actividades; ou a xestión de entrevistas e reportaxes, realizadas en boa medida con motivo das visitas que tivemos. Ademais, canda os modelos de nota os concellos recibiron tamén cartelería e elaboráronse folletos tanto específicos dalgunha exposición coma un xenérico do Fondo Galego.

En canto á comunicación **online**, seguimos tendo cobertura en xornais electrónicos e webs de distintas organizacións, alén dos nosos propios medios dixitais. Deste xeito, editáronse catro novos números da publicación trimestral 'Infórmate a Fondo' e seguiuase enviando por e-mail a newsletter 'O Fondo Galego Informa', que cada mes chega a máis de 700 persoas e entidades. Ademais, a web www.fondogalego.org recibiu 78.625 visitas, das que 50.370 corresponderon a visitantes únicos. Ao tempo, o voluntariado en terreo deu conta da experiencia a través do blog vacacionscontraballo.wordpress.com.

As redes sociais actualizáronse practicamente a diario, ata acadar os 5.338 siareiros e siareiras en Facebook e superar os 2.000 en Twitter. Facebook converteuse ademais na principal plataforma de difusión para os nosos vídeos, que elaboramos principalmente grazas á colaboración dos dous estudantes da Universidade de Vigo que fixeron prácticas no Fondo Galego, Lara Alonso e David Pouso. Os bolseiros implicáronse ademais na elaboración do **dossier de cobertura mediática** que se saldou cuns 500 impactos en medios tradicionais e electrónicos.

Mención especial merece a colaboración iniciada con Praza Pública para publicar periodicamente **artigos de opinión** asinados polos representantes políticos vinculados ao Fondo Galego nas deputacións e concellos socios.

A XIII edición do programa Vacacións con Traballo presentouse en rolda de prensa no Concello de Rianxo.

David Pouso e Lara Alonso, estudantes da Universidade de Vigo, fixeron prácticas no Fondo Galego.

Cada texto promove un Obxectivo de Desenvolvemento Sostible e lánzase coincidindo con algún Día Mundial relacionado co tema. En 2018 abordáronse os primeiros oito ODS, e fican para o novo ano os nove restantes.

Por outra banda, mantívose o acordo coa Federación Galega de Municipios e Provincias (**Fegamp**) para que a súa revista 'Concellos galegos' inclúa cada cuatrimestre cando menos unha páxina dedicada á actualidade do Fondo Galego. O impulso á Confederación de Fondos, as Vacacións con Traballo en Galicia, a misión a Mozambique ou os proxectos sobre o terreo foron, desta volta, os temas centrais.

A Axenda 2019 inclúe entre as súas páxinas as ilustracións da exposición sobre os ODS.

Ademais, a Comisión Executiva emitiu en 2018 dúas **declaracións institucionais** que se suman ás xa realizadas en 2015 e 2016 en apoio ás persoas migrantes e refuxiadas. Unha delas xurdía tras o xuízo contra voluntarios da ONG Proem-Aid e esixía "o cese da campaña persecutoria contra as organizacións que traballan no Mediterráneo e contra activistas que non fan máis que cumprir coa obriga de socorro". O outro texto estaba en relación cos bombardeos liderados por Estados Unidos en Siria. "Queremos manifestar a nosa enérxica condena aos ataques contra civís, pero tamén cremos firmemente que a resposta á violencia non pode ser máis violencia e por iso expresamos asemade o noso rexeitamento a uns bombardeos ordenados á marxe da comunidade internacional, sen que previamente se esgotase a vía diplomática", concluía.

Os sucesos en Siria e no Mediterráneo centraron as declaracións institucionais da Executiva. FOTO: Adrián Irago.

Por último, e tamén coordinada desde o departamento de comunicación, lanzouse a **Axenda 2019**, co lema 'Un ano por diante para a cooperación municipalista'. Editada a modo de caderno, céntrase nos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible, co fin de dalos a coñecer e animar a facelos realidade. Ademais, está ilustrada coas viñetas que compoñen a exposición 'Os ODS. Un camiño para acabar coa pobreza e as desigualdades alá e acolá'. A axenda distribuíuse ás e aos representantes políticos e técnicos do Fondo Galego en cada unha das deputacións e concellos socios, colleitando unha calorosa acollida.

6

INFORME
ECONÓMICO

A anualidade 2018 reflicte a **estabilidade da asociación municipalista en materia económica**. O compromiso das administracións locais socias co Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade, e porén, coa defensa da cooperación ao desenvolvemento realizada desde o eido local, é palpable no feito de que os ingresos do Fondo Galego continúan a medrar por segundo ano consecutivo, se ben timidamente.

En canto aos ingresos, cómpre destacar que a asociación conta cun remanente provinte de exercicios anteriores para soportar os gastos dos proxectos de cooperación ao desenvolvemento que se financiaron a través da convocatoria de proxectos do ano 2017 (136.603€), para axudas de emerxencia ou post-emerxencia (13.396,74€) e para o segundo pago do proxecto realizado co municipio mozambicano de Nhamayabue (9.988,57€). Restando este remanente que acumulaba o Fondo Galego, **os ingresos reais no ano 2018 ascenderon a 240.711,67€**. Ditos ingresos correspóndense coas cotas das entidades socias, o convenio de colaboración coa Xunta de Galicia, o último pago do proxecto europeo *Networking for Development II* (ano 2017) e unha subvención outorgada polo Concello da Coruña para a realización dunha actividade de sensibilización na cidade (concurso de murais “Muros que unen”). Así mesmo, cómpre destacar que a finais de ano **o Fondo Galego resultaba adxudicatario dun contrato menor** para a avaliación dos proxectos de cooperación ao desenvolvemento e sensibilización presentados á convocatoria de proxectos do Concello de Lugo, así como para o seguimento e revisión dos informes de xustificación a presentar polas entidades beneficiarias.

No entanto, no 2018 foi realizada unha consulta ás entidades socias para verificar a necesidade de revisar o **sistema de cálculo de cotas**, que leva vixente desde xuño do 2009. O resultado da consulta vai parella á vontade de solidariedade do municipalismo galego, se ben o durante o próximo ano se farán propostas para o establecemento dun novo e máis equitativo sistema de cálculo de cotas. Malia todo, o Fondo Galego ten unha débeda contraída de 13.149,44€ por **impago de cotas atrasadas**, correspondendo 5.642,1€ á anualidade 2018.

En canto aos gastos, o ano 2018 déixanos un **balance positivo de 23.400,72€**. O feito de que haxa un superávit resulta positivo para o correcto funcionamento da asociación municipalista, xa que hai que soportar custes de funcionamento no inicio do próximo exercicio ata que se cobren as cotas das entidades asociadas. Porén, ao peche do 2018 as contas do Fondo Galego contan cun remanente total de 132.028,22€, co obxectivo de xuntar unha cantidade económica para lanzar a próxima convocatoria de proxectos de cooperación para as ONGD galegas.

Desde a Secretaría técnica do Fondo Galego lévase a cabo o seguimento da execución económica do orzamento aprobado pola Asemblea de entidades socias, tratando de que se produzan os mínimos desaxustes. Os datos contables, fiscais e económicos permanecen na oficina técnica do Fondo Galego, en Pontevedra, e están dispoñibles para a consulta de calquera entidade socia.

En canto á transparencia do Fondo Galego, desde o ano 2017 a entidade vese afectada pola Orde HAP/2015/2012, de 1 de outubro, pola que se desenvolven as obrigas de subministración de información previstas na Lei Orgánica 2/2012, do 27 de abril, de Estabilidade Orzamentaria e Sostemento Financeiro (BOE nº240 de 5/10/2012), pola que se establece a obriga de remitir ao Ministerio de Facenda e Administración Pública información de carácter económico-financeiro e de gastos de persoal. Dito Ministerio estableceu que o Fondo Galego é unidade dependente do Concello da Coruña, polo que de forma mensual e trimestral enviamos os datos económicos e financeiros á Área de Intervención do Concello da Coruña, segundo nos é requirido.

Velaquí o cadro resumo da execución orzamentaria do plan de actividades da anualidade 2018.

INGRESOS		404.333,70 €
Cotas	163.470,74 €	
Cotas atrasadas de entidades socias	15.058,00 €	
Xunta de Galicia	40.000,00 €	
Proxecto europeo	2.560,60 €	
Convenio Concello da Coruña	19.622,33 €	
Remanente do exercicio anterior para axuda de emerxencia	13.396,74 €	
Remanente do exercicio anterior para convocatoria ONGD proxectos cooperación	136.603,00 €	
Remanente do exercicio anterior para proxecto de cooperación directa	9.988,57 €	
Outros ingresos	3.633,72 €	
GASTOS		380.932,98 €
Gastos Xerais		88.164,20 €
Secretaría técnica	84.000,00 €	
Asesoría	1.742,74 €	
Papelería Fondo Galego e merchandising	1.528,23 €	
Outros gastos	893,23 €	
Gastos Fortalecemento		20.357,51 €
Campaña captación	305,08 €	

Contacontos novos socios	2.580,00 €
Participación no estudo sobre o estado da cooperación municipalista en Galicia	3.410,98 €
Xuntanzas RMS	572,47 €
Xornadas cooperación	7.330,46 €
Confederación Fondos	5.156,03 €
Aplicación Lei de Protección de Datos	699,99 €
Aplicación da Lei de Prevención de Branqueo de Capitais e de Financiamento do Terrorismo	302,50 €
Gastos sensibilización	73.527,69 €
Exposicións con actividades que faciliten a súa comprensión	7.575,60 €
Elaboración dunha exposición sobre Mozambique	3.630,00 €
Actuacións Batuko Tabanka	13.625,22 €
Contacontos	6.400,00 €
Representacións O Valo	8.525,00 €
Concurso murais	21.154,56 €
Axendas 2019	194,99 €
Vacacións con Traballo	4.544,44 €
Vacacións con Traballo en Galicia	3.337,28 €
Actividades relacionadas cos proxectos financiados na convocatoria de proxectos	4.540,60 €
Gastos proxectos	195.609,20€
Programa coa Fundação Encontro	14.000,00 €
Proxecto pozos de auga en Nhamayabue	9.988,57 €
Proxecto de cooperación con cámara municipal mozambicana	15.575,00 €
Axudas de emerxencia ou post emerxencia	11.177,96 €
Proxecto Asemblea de Cooperación pola Paz	50.000,00 €

Proxecto Enxeñería sen Fronteiras	36.742,12 €
Proxecto Intered	49.861,14 €
Visita aos proxectos executados ou en proceso de execución de Mozambique	8.264,41€
Gastos comunicación	1.967,86 €
Mantemento da páxina web	156,09 €
Deseño e distribución online de 4 números do IAF	314,60 €
Elaboración da Memoria anual	1.436,27 €
Organización do arquivo fotográfico	60,90 €
Imprevistos	1.306,52 €
DIFERENZA INGRESOS-GASTOS	23.400,72 €

7

AXENDA

29-01-2018 Deputación de Pontevedra / Xuntanza da Rede Municipalista Solidaria. Sala de xuntas do Pazo Provincial (Av. Montero Ríos, s/n - planta baixa). 10:30

30-01-2018 Concello de Ourense / Xuntanza da Rede Municipalista Solidaria. Sala de lectura do Centro Cívico Colón (R/Colón, 18 - 2º andar). 10:30

01-01-2018 - 31-01-2018 Concello de Sada / Exposición 'Nicaragua: o futuro'. Casa da Cultura 'Pintor Lloréns'.

31-01-2018 Deputación de Lugo / Xuntanza da Rede Municipalista Solidaria. Salón Verde da Deputación Provincial (Praza San Marcos, 8 - 1º andar). 10:30

01-02-2018 Deputación da Coruña / Xuntanza da Rede Municipalista Solidaria. Sala de prensa 'Juanjo Gallo' da Deputación Provincial (Av. Porto da Coruña, 2 - 6º andar). 10:30

24-02-2018 Concello de Bergondo / Documental 'Dreaming Nicaragua'. Edificio A Senra. 17:00

27-02-2018 Santiago de Compostela / Xuntanza da Comisión Executiva do Fondo Galego. Fegamp. 09:30

01-02-2018-28-02-2018 Concello de Bergondo / Exposición 'Nicaragua: o futuro'. Edificio A Senra.

03-03-2018 Concello de Moraña / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Casa da Cultura. 19:30

09-03-2018 Concello de Soutomaior / Obradoiro e contos 'Ti tamén contas'. Centro Multiusos. 12:00

12-03-2018 Concello de Arteixo / Obradoiro e contos 'Ti tamén contas'. Centro Cívico-cultural de Meicende. 18:00

16-03-2018 Santiago de Compostela / Xuntanza co director xeral de Relacións Exteriores e coa Unión Europea. DXRREEUE. 13:00

16-03-2018 Concello de Cabana / Charla da técnica municipal Magui Docanto sobre as Vacacións con Traballo en Mozambique. CPI As Revoltas. 10:30

28-02-2018 - 16-03-2018 Online / Aberto o prazo de solicitude de actividades de sensibilización para as deputacións e concellos socios.

17-03-2018	Concello de Allariz / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Casa da Cultura. 19:00
21-03-2018	Santiago de Compostela / Asemblea Xeral de socios do Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade. Fegamp. 11:00
21-03-2018	Santiago de Compostela / Xuntanza da Comisión Executiva do Fondo Galego. Fegamp. 09:00
27-03-2018	Concello de Rianxo / Rolda de prensa de presentación do programa Vacacións con Traballo. Auditorio. 12:00
01-03-2018 - 31-03-2018	Concello de Culleredo / Exposición 'Nicaragua: o futuro'. IES Rego de Trabe.
02-04-2018	Oleiros / Xuntanza co presidente da Ilha do Príncipe. CEIDA (Castelo de Santa Cruz). 11:30
02-04-2018 - 15-04-2018	Concello de Oleiros / Exposición 'Nicaragua: o futuro'. Centro Cultural A Fábrica.
18-04-2018	Santiago de Compostela / Xuntanza da Comisión Executiva do Fondo Galego. Fegamp. 09:00
20-04-2018	Valencia / Asemblea da Confederación de Fondos. Palau de Castellfort. 12:00
21-04-2018	Concello de Guitiriz / Conto 'Antía, Wamba e o regato pequeno'. Casa Habanera. 18:00
21-04-2018	Concello de Nigrán / Obra 'O valo' sobre persoas refuxiadas. Auditorio. 19:00
27-04-2018	Concello de Malpica / Obradoiro e contos a prol da igualdade 'Contamos todas'. Centro Cívico. 13:00
27-03-2018 - 30-04-2018	Online / Aberta a convocatoria do programa de voluntariado internacional Vacacións con Traballo.
04-04-2018 - 30-04-2018	Concello de Narón / Exposición '20 anos a Fondo coa solidariedade'. IES Terra de Trasancos.
16-04-2018 - 04-05-2018	Concello da Guarda / Exposición 'No colo da esperanza'. Casa do Concello.
05-05-2018	Concello de Pontevedra / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Centro Sur. 12:30
09-05-2018	Pontevedra / Xuntanza da Comisión Executiva do Fondo Galego. Igadi. 09:00
11-05-2018	Concello de Cambados / Obra 'O valo' sobre persoas refuxiadas. Auditorio. 12:00
16-05-2018	Concello de Cambados / Charla do fotoxornalista Felipe Carnotto sobre a ruta dos Balcáns. IES Francisco Asorey. 12:00
01-03-2018-18-05-2018	Concello de Cabana / Exposición 'Galicia-Cabo Verde: unha irmandade'. CPI As Revoltas.
07-05-2018 - 18-05-2018	Concello de Cambados / Exposición 'No colo da esperanza'. IES Francisco Asorey.
20-05-2018	Concello de Ourense / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Centro Cívico A Ponte. 18:00

26-05-2018	Concello de Alfoz / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Castelo do Castrodouro. 19:00
29-05-2018	Concello de Abegondo / Documental 'Dreaming Nicaragua'. Aula Cemit. 12:00
30-05-2018	Concello de Abegondo / Documental 'Dreaming Nicaragua'. Aula Cemit. 16:00
31-05-2018	Santiago de Compostela / Xornadas 'A localización dos ODS e as políticas públicas municipais de cooperación ao desenvolvemento'. Cidade da Cultura. Auditorio Xosé Neira Vilas. 09:00
05-06-2018	Concello de Lousame / Obradoiro e contos 'Ti tamén contas'. Casa da Cultura. 10:00
29-05-2018 - 10-06-2018	Concello de Pontecesures / Exposición 'No colo da esperanza'. Casa do Concello.
10-06-2018	Concello de Teo / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Carballeira de Francos. 13:30
23-05-2018 - 13-06-2018	Concello de Abegondo / Exposición 'Nicaragua. O futuro'. Aula Cemit.
01-06-2018 - 15-06-2018	Concello de Nigrán / Exposición 'Os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible'. Casa do Concello.
15-06-2018	Concello de Miño / Obradoiro e contos 'Ti tamén contas'. Centro Social da Rúa. 12:30
16-06-2018	Concello de Ames / Charla do fotoxornalista Felipe Carnotto sobre a ruta dos Balcáns. Pazo da Peregrina.
10-06-2018 - 16-06-2018	Mozambique / Misión político-técnica a Mozambique.
16-06-2018	Concello de Ames / Charla do fotoxornalista Felipe Carnotto sobre a ruta dos Balcáns. Pazo da Peregrina. 17:00
18-06-2018	Concello de Monfero / Conto 'Antía, Wamba e o regato pequeno'. CPI Virxe da Cela. 13:30
20-06-2018	Concello de Barro / Obra 'O valo' sobre persoas refuxiadas. Nave da Música. 12:00
16-06-2018 - 29-06-2018	Concello de Ames / Exposición 'No colo da esperanza'. Pazo da Peregrina.
26-05-2018 - 30-06-2018	Concello de Alfoz / Exposición 'Galicia-Cabo Verde: unha irmandade'. Castelo do Castrodouro.
10-05-2018 - 04-07-2018	Concello de Fene / Exposición '20 anos a Fondo coa solidariedade'. CPI A Xunqueira.
07-07-2018	Concello de Covelo / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Auditorio. 19:00
14-07-2018	Concello de Vilasantar / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Local social. 19:00
22-07-2018	Concello de Rianxo / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Campo de Pazos (Taragoña). 19:00

31-07-2018	Distritos de Boane e Namaacha. Maputo. Mozambique / Ecuador do proxecto "Promoción da saúde a través do deporte no medio rural dos distritos de Boane e Namaacha", da man da Fundación Encontro.
28-06-2018 - 31-07-2018	Concello de Santiago / Exposición 'Os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible'. Centro Socio-cultural das Fontiñas.
05-07-2018 - 09-08-2018	Concello de Ferrol / Exposición '20 anos a Fondo coa solidariedade'. Pazo Municipal.
12-08-2018	Concello de Mugardos / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Cantón de Cora. 20:00
18-08-2018	Concello de Boiro / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Rúa Peonil. 12:30
01-08-2018 - 19-08-2018	Concello de Boiro / Exposición 'Galicia-Cabo Verde: unha irmandade'. Casa da Cultura.
25-08-2018	Concello de Vilagarcía / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Praza de Galicia. 12:30
10-08-2018 - 10-09-2018	Concello de Guitiriz / Exposición '20 anos a Fondo coa solidariedade'. Rúa do Mercado.
20-08-2018 - 20-09-2018	Concello de Rianxo / Exposición 'Galicia-Cabo Verde: unha irmandade'. Auditorio Municipal.
25-08-2018 - 25-09-2018	Concello de Muros / Exposición 'No colo da esperanza'. Pozo do Cachón (Serres)
27-09-2018	Concello de Silleda / Obra 'O valo' sobre persoas refuxiadas. Auditorio Semana Verde. 11:00
01-09-2018 - 28-09-2018	Galicia / Vacacións con Traballo en Galicia de Elsa Dimande, técnica da Asociación Nacional de Municipios Mozambicanos (ANAMM).
30-09-2018	Concello de San Sadurniño / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Xardíns do Pazo da Marquesa. 12:00
07-09-2018 - 30-09-2018	Concello da Coruña / Certame de murais arredor dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible 'Muros que unen'.
04-10-2018	Santiago de Compostela / Xornadas 'Os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible en Galicia: o papel da sociedade civil organizada'. 09:00
14-10-2018	Concello de Culleredo / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Parque da Torre de Celas. 12:00
17-10-2018	Concello de Redondela / Obradoiro e contos 'Ti tamén contas'. Multiúsos de Chapela. 12:00
15-10-2018 - 19-10-2018	Concello de Arteixo / Exposición 'No colo da esperanza'. Edificio de Servizos Sociais.
21-10-2018	Concello de Monforte / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Casa da Cultura. 19:00

22-10-2018	Ibiza / Xornada formativa da Confederación de Fondos de Cooperación y Solidaridad sobre "Xestión económica e financeira na cooperación descentralizada". Hotel Ibiza Playa. 09:30
21-09-2018 - 29-10-2018	Concello de Cuntis / Exposición '20 Anos a Fondo coa Solidariedade'. Prazas do municipio.
14-10-2018 - 30-10-2018	Concello de Culleredo / Exposición 'Galicia-Cabo Verde: unha irmandade'. Sala de Exposicións 'Juan Lembeye' (O Burgo).
01-10-2018 - 31-10-2018	Cabo Verde / Vacacións con Traballo de Yolanda Ferro, técnica do Concello de Santiago de Compostela.
05-11-2018	Concello de Moraña / Obradoiro e contos a prol da igualdade 'Contamos todas'. CPI Santa Lucía. 16:30
07-11-2018	Concello de Fene / Obra 'O valo' sobre persoas refuxiadas. IES de Fene. 12:30
08-11-2018	Concello da Guarda / Obradoiro e contos a prol da igualdade 'Contamos todas'. Centro Cultural. 12:30
09-11-2018	Concello de Caldas / Obradoiro e contos 'Ti tamén contas'. Auditorio. 11:30
05-11-2018 - 09-11-2018	Concello de Fene / Exposición 'No colo da esperanza'. IES de Fene.
10-11-2018	Concello de Ferrol / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Centro Cultural Torrente Ballester. 13:00
25-10-2018 - 11-11-2018	Concello de Redondela / Exposición 'Os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible'. Multiusos de Chapela.
14-11-2018	Concello de Oleiros / Obra 'O valo' sobre persoas refuxiadas. Teatro As Torres de Santa Cruz. 18:30
01-10-2018 - 15-11-2018	Mozambique / Vacacións con Traballo de Manuel Fuentes, técnico da Deputación da Coruña.
15-11-2018	Concello de Pontedeume / Obra 'O valo' sobre persoas refuxiadas. IES Breamo. 11:30
16-11-2018	Concello de Verín / Obra 'O valo' sobre persoas refuxiadas. Auditorio municipal. 12:00
17-11-2018	Concello de Lugo / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Centro de Convivencia Fingoi. 19:00
19-11-2018	Concello de Laxe / Obradoiro e contos 'Ti tamén contas'. CPI Cabo da Area. 10:00
20-11-2018	Concello de Soutomaior / Obradoiro e contos a prol da igualdade 'Contamos todas'. Multiusos de Arcade. 11:00
08-11-2018 - 21-11-2018	Concello de Lugo / Exposición 'Galicia-Cabo Verde: unha irmandade'. Centro de Convivencia Fingoi.

21-11-2018	Concello da Laracha / Obradoiro e contos a prol da igualdade 'Contamos todas'. Casa da Cultura. 11:00
22-11-2018	Concello de Porto do Son / Obradoiro e contos a prol da igualdade 'Contamos todas'. IES Porto do Son. 11:10
23-11-2018	Concello de Tomiño / Obradoiro e contos 'Ti tamén contas'. IES Antón Alonso Ríos. 12:50
24-11-2018	Concello de Cuntis / Actuación do grupo de mulleres caboverdianas Batuko Tabanka. Centro sociocultural Patelas. 20:30
26-11-2018	Concello de Carballo / Obradoiro e contos 'Ti tamén contas'. Pazo da Cultura. 10:30
27-11-2018	Concello de Arteixo / Recepción dunha delegación de autoridades locais hondureñas no marco do proxecto con Enxeñería sen Fronteiras. 11:30
27-11-2018	Concello de Castrelo de Miño / Recepción dunha delegación de autoridades locais hondureñas no marco do proxecto con Enxeñería sen Fronteiras. 18:00
27-11-2018	Concello de Pontedeume / Charla do fotoxornalista Felipe Carnotto sobre a ruta dos Balcáns. IES Bremao.
28-11-2018	Concello de Santiago / Recepción dunha delegación de autoridades locais hondureñas no marco do proxecto con Enxeñería sen Fronteiras. 09:00
28-11-2018	Concello de Teo / Recepción dunha delegación de autoridades locais hondureñas no marco do proxecto con Enxeñería sen Fronteiras. 16:00
28-11-2018	Santiago de Compostela / Foro Aberto 'O dereito humano á auga desde a xestión municipal. Experiencias desde Honduras e Galicia'. EGAP. 11:30
28-11-2018	Santiago de Compostela / Xuntanza da Comisión Executiva do Fondo Galego. Fegamp. 09:00
14-11-2018 - 29-11-2018	Concello de Pontedeume / Exposición 'No colo da esperanza'. Centro de Maiores e IES Bremao.
30-11-2018	Concello de Poio / Obradoiro e contos a prol da igualdade 'Contamos todas'. IES de Poio. 10:40
01-12-2018	Concello de Cariño / Conto 'Antía, Wamba e o regato pequeno'. Auditorio. 18:00
05-12-2018	Concello de Valga / Obra 'O valo' sobre persoas refuxiadas. Auditorio. 12:00
05-12-2018	Concello de Cabana / Obradoiro e contos 'Ti tamén contas'. Auditorio. 12:00
14-12-2018	Concello de Ponteareas / Obradoiro e contos 'Ti tamén contas'. Auditorio. 10:30
18-12-2018	Concello de Burela / Obra 'O valo' sobre persoas refuxiadas. Casa da Cultura. 11:30
18-12-2018	Concello de Burela / Charla do fotoxornalista Felipe Carnotto sobre a ruta dos Balcáns. Casa da Cultura.

20-12-2018	Concello de Bergondo / Obra 'O valo' sobre persoas refuxiadas. Edificio Sociocultural A Senra. 11:30
13-11-2018 - 21-12-2018	Concello de Bergondo / Exposición 'Os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible'. CPI Cruz do Sar.
22-12-2018	Concello de Viana do Bolo / Conto 'Antía, Wamba e o regato pequeno'. Casa da Cultura. 19:00
23-11-2018 - 22-12-2018	Concello de Cuntis / Exposición 'Galicia-Cabo Verde: unha irmandade'. Centro sociocultural Patelas.
11-12-2018 - 31-12-2018	Concello de Burela / Exposición 'No colo da esperanza'. Casa da Cultura.

www.fondogalego.gal

XUNTA
DE GALICIA

fondo
galego
de cooperación
e solidariedade

cooperación galega

Coa colaboración de

O Fondo Galego é membro da

CONFEDERACIÓN
Fondos de Cooperación e Solidariedade